

Torstai 17. tammikuuta 2002

P5_TA(2002)0010

Julkiset tavara- ja palveluhankinnat sekä rakennusurakat *** I

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi julkisia tavara- ja palveluhankintoja sekä julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta (KOM(2000) 275 – C5-0367/2000 – 2000/0115(COD))

(Yhteispäätösmenettely: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (KOM(2000) 275 (1)),
  - ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan 2 kohdan, 47 artiklan 2 kohdan, 55 ja 95 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C5-0367/2000),
  - ottaa huomioon työjärjestyksen 67 artiklan,
  - ottaa huomioon oikeudellisten ja sisämarkkina-asioiden valiokunnan mietinnön sekä talous- ja raha-asioiden valiokunnan, työllisyys- ja sosiaalivaliokunnan, ympäristöasioiden, kansanterveyden ja kuluttajapolitiikan valiokunnan ja teollisuus-, ulkomaankauppa-, tutkimus- ja energiavalokunnan lausunnot (A5-0378/2001),
1. hyväksyy komission ehdotuksen sellaisena kuin se on muutettuna;
  2. pyytää saada ehdotuksen uudelleen käsiteltäväksi, jos komissio aikoo tehdä siihen huomattavia muutoksia tai korvata sen toisella ehdotuksella;
  3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle.

(1) EYVL C 29 E, 30.1.2001, s. 11.

P5_TC1-COD(2000)0115

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 17. tammikuuta 2002, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/.../EY antamiseksi julkisia tavara- ja palveluhankintoja sekä julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan, 55 artiklan ja 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen (1),

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon (2),

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon (3),

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä (4),

(1) EYVL C 29 E, 30.1.2001, s. 11.

(2) EYVL C 193, 10.7.2001, s. 7.

(3) EYVL C 144, 16.5.2001, s. 23.

(4) Euroopan parlamentin kanta 17.1.2002.

Torstai 17. tammikuuta 2002

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 18 päivänä kesäkuuta 1992 annettua neuvoston direktiiviä 92/50/ETY⁽¹⁾, julkisia tavaranhankintoja koskevien sopimustentekomenettelyjen yhteensovittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 1993 annettua neuvoston direktiiviä 93/36/ETY⁽²⁾ ja julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 1993 annettua neuvoston direktiiviä 93/37/ETY⁽³⁾ on muutettu viimeksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/52/EY⁽⁴⁾. Uudet muutokset ovat tarpeen, jotta voidaan vastata yksinkertaistamista ja uudistamista koskeviin vaatimuksiin, joita sekä hankintaviranomaiset että taloudelliset toimijat ovat esittäneet vastauksissaan komission 27 päivänä marraskuuta 1996 hyväksymään vihreään kirjaan.⁽⁵⁾ Sen vuoksi direktiivi olisi selkeyden takia laadittava uudelleen yhdeksi säädökseksi.
- (2) **Olisi otettava huomioon tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista 27 päivänä kesäkuuta 1985 annettu neuvoston direktiivi 85/337/ETY⁽⁶⁾.**
- (3) Tavaroiden vapaan liikkuvuuden, sijoittautumisvapauden ja palveluiden tarjoamisen vapauden toteuttaminen jäsenvaltioissa valtion, alueellisten tai paikallisten viranomaisten ja muiden julkisoikeudellisten laitosten lukuun tehtyjen julkisia tavara- ja palveluhankintoja ja julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten osalta edellyttää rajoitusten poistamisen ohella julkisia hankintoja koskeviin sopimuksiin liittyvien kansallisten menettelyjen yhteensovittamista, joka perustuu mainittuihin kolmeen vapauteen ja niistä seuraaviin periaatteisiin, jotka ovat yhdenvertaisen kohtelun periaatteet, joihin syrjimättömyyden periaate kuuluu, vastavuoroisen tunnustamisen periaate, suhteellisuuden periaate ja avoimuuden periaate sekä julkisten hankintojen todellinen avaaminen kilpailulle. Näin ollen nämä yhteensovittamista koskevat säännökset on tulkittava mainittujen sääntöjen ja periaatteiden sekä perustamissopimuksen muiden määräysten mukaisesti.
- (4) Yhteensovittamista koskevissa säännöksissä on mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon kussakin jäsenvaltiossa voimassa olevat menettelyt ja käytännöt.
- (5) **Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että julkisoikeudellisen elimen osallistuminen tarjoajana julkisia hankintoja tai urakoita koskevan sopimuksen tekomenettelyyn ei aiheuta kilpailun vääristymistä yksityisiin tarjoajiin nähden. Tätä varten jäsenvaltiot voivat määrittellä säännöt, jotka koskevat hankintaviranomaiselle esitettävän tarjouksen todellisten hintojen/kustannusten laskemiseen käytettäviä menetelmiä.**
- (6) **Perustamissopimuksen 6 artiklan mukaisesti ympäristönsuojelua koskevat vaatimukset on sisällytettävä yhteisön politiikan ja toiminnan määrittelyyn ja toteuttamiseen, erityisesti kestävän kehityksen edistämiseksi. Tähän sisältyy politiikka ja toiminta, joka koskee Euroopan sisämarkkinoiden toteuttamista, ja erityisesti julkisia hankintoja koskevat direktiivit. Tämän vuoksi tällä direktiivillä sisällytetään ympäristönsuojelua ja kestävää kehitystä koskeva yhteisön politiikka julkisia palveluhankintoja koskevaan menettelyyn.**
- (7) **Tämä direktiivi ei millään tavoin estä hankintaviranomaista määräämästä tai toteuttamasta toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen julkisen moraalien, yleisen järjestyksen tai turvallisuuden taikka ihmisten, eläinten tai kasvien terveyden ja elämän suojelemiseksi perustamissopimusten mukaisesti, erityisesti kestävää kehitystä silmällä pitäen, edellyttäen että nämä toimenpiteet eivät ole syrjiviä eivätkä ristiriidassa julkisten hankintojen alan markkinoiden avoimuustavoitteen kanssa.**
- (8) Neuvosto hyväksyi Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa (1986–1994) laadittujen sopimusten tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta yhteisön toimivaltaan kuuluvissa asioissa

⁽¹⁾ EYVL L 209, 24.7.1992, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 199, 9.8.1993, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 199, 9.8.1993, s. 54.

⁽⁴⁾ EYVL L 328, 28.11.1997, s. 1.

⁽⁵⁾ KOM(96) 583 lopullinen.

⁽⁶⁾ EYVL L 175, 5.7.1985, s. 40. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 97/11/EY (EYVL L 73, 14.3.1997, s. 5).

Torstai 17. tammikuuta 2002

22 päivänä joulukuuta 1994 tehdyllä päätöksellä 94/800/EY⁽¹⁾ muun muassa julkisia hankintoja koskevan sopimuksen, jonka tarkoituksena on toteuttaa *kansainväliset* julkisia hankintoja *koskevat* keskenään tasapainossa olevien oikeuksien ja velvollisuuksien monenväliset puitteet maailmankaupan vapauttamiseksi ja laajentamiseksi. Ottaen huomioon yhteisön hyväksymästä sopimuksesta seuraavat kansainväliset oikeudet ja velvoitteet sopimuksen allekirjoittaneiden kolmansien maiden tarjoajiin ja tuotteisiin sovellettava järjestelmä on sopimuksessa määritelty järjestelmä. Tällä sopimuksella ei ole välitöntä oikeusvaikutusta. Sopimuksessa tarkoitettujen hankintaviranomaisten, jotka noudattavat tätä direktiiviä ja jotka soveltavat samoja määräyksiä sopimuksen allekirjoittajina olevien kolmansien maiden taloudellisiin toimijoihin, olisi näin ollen noudatettava tätä sopimusta. Lisäksi näillä yhteensovittamista koskevilla säännöksillä olisi taattava yhteisön taloudellisille toimijoille julkisiin hankintoihin osallistumisen ehdot, jotka ovat yhtä suotuisat kuin sopimuksen allekirjoittajina oleville kolmansien maiden taloudellisille toimijoille myönnetty ehdot.

- (9) Voimassa olevien yhteensovittamista koskevien sääntöjen kynnysarvojen paljous aiheuttaa hankaluuksia hankintaviranomaisille. Rahaliiton vuoksi on lisäksi aiheellista vahvistaa euromääräiset kynnysarvot. Tämän vuoksi kynnysarvot olisi vahvistettava euroina, jolloin näiden säännösten soveltaminen yksinkertaistuu ja samalla varmistetaan sopimuksessa määrättyjen, erityisinä nosto-oikeuksina ilmaistujen kynnysarvojen noudattaminen. Tässä tarkoituksessa olisi myös säädettävä euroina ilmaistujen kynnysarvojen säännöllisestä tarkistamisesta, jotta ne voidaan tarvittaessa mukauttaa euron arvon mahdollisiin negatiivisiin muutoksiin erityisiin nosto-oikeuksiin nähden.
- (10) Vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen alalla toimivien hankintaviranomaisten tekemät ja niihin toimintoihin liittyvät julkisia hankintoja koskevat sopimukset kuuluvat *vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen alan hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta ... päivänä ... kuuta ...* annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin .../.../EY⁽²⁾ soveltamisalaan. Hankintaviranomaisten tekemät meri-, rannikko- tai sisävesiliikenteen palvelujen hyödyntämistoimintaan liittyvät hankintasopimukset kuuluvat kuitenkin tämän direktiivin soveltamisalaan.
- (11) Teletoiminnan alan vapauttamiseen tähtäävien yhteisön säännösten täytäntöönpanosta seurannut alalla vallitseva todellinen kilpailutilanne huomioon ottaen alan julkisia hankintoja koskevat sopimukset olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, jos nämä sopimukset on tehty ainoastaan siinä tarkoituksessa, että hankintaviranomaiset voivat harjoittaa tiettyjä toimintoja teletoiminnan alalla.
- (12) *Tietyt hankintaviranomaiset ja erityisesti alueelliset ja paikalliset yhteisöt voivat toimivaltaansa käyttäessään tehdä sopimuksia sellaisten muodollisesti erillisten yksiköiden kanssa, jotka hankintaviranomaisten ja näiden yksiköiden erityisten suhteiden vuoksi muodostavat kuitenkin ainoastaan näiden hankintaviranomaisten ilmentymän, jolla ei ole itsenäistä päätöksentekovaltaa, ja joita voidaan siten pitää näiden hankintaviranomaisten osana. Tietyissä tilanteissa hankintaviranomaisen näiden elinten kanssa tekemät sopimukset eivät kuulu tämän direktiivin säännösten soveltamisalaan.***
- (13) On tarpeen antaa säännökset poikkeustapauksista, joissa toimenpiteitä menettelyjen yhteensovittamiseksi ei voida soveltaa valtioiden turvallisuuteen tai valtiosalaisuuksiin liittyvistä syistä tai hankintasopimusten tekemistä koskevien sellaisten erityissääntöjen sovellettavuuden takia, jotka johtuvat kansainvälisistä sopimuksista, koskevat kansainvälisten joukkojen sijoittamista tai joita kansainväliset järjestöt soveltavat.
- (14) Perustamissopimuksen 163 artiklan mukaan tutkimuksen ja kehityksen edistämiseksi voidaan vahvistaa Euroopan teollisuuden tieteellistä ja teknistä perustaa, ja julkisten palveluhankintojen avaaminen auttaa osaltaan tämän tavoitteen toteutumista. Tätä direktiiviä ei sovelleta tutkimusohjelmien yhteisrahoittamiseen. Sen vuoksi direktiiviä sovelletaan muista tutkimus- ja kehittämissopimuksista koskevista hankinnoista ainoastaan niihin, joiden hyöty koituu yksinomaan hankintaviranomaisen käytettäväksi omassa toiminnassaan ja joiden osalta hankintaviranomainen korvaa suoritetun palvelun kokonaan.
- (15) Kiinteän omaisuuden hankintaa tai vuokrausta taikka siihen liittyviä oikeuksia koskevista julkisista palveluhankinnoista tehdyllä sopimuksilla on ominaisuuksia, joiden vuoksi hankintasopimusten tekemistä koskevien sääntöjen soveltaminen niihin ei ole tarkoituksenmukaista.

⁽¹⁾ EYVL L 336, 23.12.1994, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L ...

Torstai 17. tammikuuta 2002

- (16) Tiettyjä radiotoiminnan audiovisuaalisia palveluja koskevien julkisten hankintojen menettelyssä on otettava huomioon näkökohtia, joilla on kulttuurista ja yhteiskunnallista merkitystä ja joiden vuoksi hankintasopimusten tekemistä koskevien sääntöjen soveltaminen niihin on epätarkoituksenmukaista.
- (17) Välimies- ja sovittelupalveluja suorittavat oikeushenkilöt tai luonnolliset henkilöt nimetään tai valitaan tavallisesti menettelyillä, joihin julkisia hankintoja koskevia sääntöjä ei voida soveltaa.
- (18) Tässä direktiivissä tarkoitettuina rahoituspalveluina ei pidetä raha- ja valuuttakurssipolitiikan tai julkista velkaa tai varantojen hallintaa koskevan taikka muun politiikan keinoja, joihin sisältyy arvopapereihin tai muihin rahoitusvälineisiin liittyviä suorituksia. Sen vuoksi tämä direktiivi ei koske arvopapereiden tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskua, ostoa, myyntiä tai siirtoa koskevia sopimuksia. Keskuspankkien palvelut on myös poissuljettu.
- (19) *Jäsenvaltioissa on kehitetty tapoja hankintojen keskittämiseksi. Tätä varten on perustettu useita yksiköitä, joiden tehtävänä on suorittaa hankintoja toisille hankintaviranomaisille. Koska hankintojen määrät ovat suuria, tällaisilla tavoilla voidaan laajentaa kilpailua ja tehostaa julkisia hankintoja. On siis suotavaa määritellä yhteisön tasolla hankintaviranomaisten käytettävissä olevat yhteiset hankintayksiköt ja on määriteltävä, mitä menettelyjä niihin sovelletaan sekä millä tavalla hankintaviranomaiset voivat vapaasti käyttää yhteisten hankintayksiköiden palveluita edellyttäen, että viimeksi mainitut ovat itse hankintaviranomaisia.*
- (20) *Tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan rajoituksetta sopimuksiin, joilla 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitetut yhteiset hankintayksiköt hankkivat tavaroita tai palveluita. Hankintaviranomaisten, jotka hankkivat tavaroita tai palveluita tällaiselta yhteiseltä hankintayksiköltä tai sen kautta, katsotaan noudattaneen tämän direktiivin säännöksiä, jos yhteinen hankintayksikkö on noudattanut säännöksiä.*
- (21) Tässä direktiivissä tarkoitettujen sääntöjen soveltamista sekä seurantaa varten palvelujen ala voidaan parhaiten määritellä jakamalla palvelut tiettyjä yhteisen nimikkeistön nimikkeitä vastaaviin luokkiin ja yhdistämällä ne kahteen liitteeseen, I A ja I B, sen järjestelmän mukaan, jonka alaisia ne ovat. Liitteessä I B tarkoitettujen palvelujen osalta tämän direktiivin säännöksiä ei tulisi estää kyseisiä palveluja koskevien yhteisön erityissääntöjen soveltamista.
- (22) *Milloin julkisia palveluhankintoja koskevat sopimukset, esimerkiksi kiinteistönhoitoalalla, kattavat myös rakennusurakat, jotka liittyvät sopimuksen pääkohteeseen ja ovat sen seurausta tai sitä täydentäviä, se, että nämä rakennusurakat muodostavat osan sopimusta, ei ole perustana kyseisen sopimuksen luokittelemiselle julkisia rakennusurakoita koskevaksi sopimukseksi. Yhtä lailla sopimusta, jonka kohdetta erityisesti koskee talon- tai maanrakennustöiden suorittaminen, pitäisi pitää julkisia rakennusurakoita koskevana sopimuksena, vaikka siinä määrättäisiin myös sellaisten palvelujen tarjoamisesta, jotka ovat välttämättömiä talon- tai maanrakennustöiden suorittamiseksi.*
- (23) Julkisia palveluhankintoja koskevissa sopimuksissa tämän direktiivin täysimittainen soveltaminen on rajoitettava siirtymäkauden ajaksi sellaisiin hankintoihin, joiden osalta näiden säännösten avulla voidaan toteuttaa kaikki valtioiden rajat ylittävän kaupan lisäämismahdollisuudet. Muita palveluja koskevia hankintasopimuksia on seurattava tämän siirtymäkauden ajan ennen kuin tämän direktiivin täysimittaisesta soveltamisesta päätetään. Tältä osin olisi luotava seurantajärjestelmä. Tämän järjestelmän on samalla tarjottava asianomaisille mahdollisuus saada asiaa koskevaa tietoa.
- (24) *Koska julkisia rakennusurakoita koskeville sopimuksille on asetettu erilaisia vaatimuksia, hankintaviranomaisten on voitava tehdä joko erillinen tai yhteinen sopimus toteuttamisesta ja suunnittelusta. Tällä direktiivillä ei pyritä säättämään joko yhteisen tai erillisen sopimuksen tekemisestä. Päätös sopimuksen tekemisestä joko erillisenä tai yhteisenä on tehtävä laadullisin tai taloudellisin perustein. Hankintaviranomaisten on perusteltava yhteisen sopimuksen tekemistä koskeva päätös näiden näkökohtien mukaisesti.*

Torstai 17. tammikuuta 2002

- (25) Hankintaviranomaiset saavat pyytää tai vastaanottaa yritykseltä neuvoja, joita voitaisiin käyttää eritelmien laatimiseen tietyssä hankinnassa edellyttäen, että näillä neuvoilla ei vaikuteta kilpailua rajoittavasti.
- (26) Julkisten hankintayksikköjen laatimien teknisten eritelmien on oltava sellaisia, että julkiset hankinnat ovat avoimia kilpailulle. Sen vuoksi on oltava mahdollisuus esittää tarjouksia, jotka perustuvat moniin erilaisiin teknisiin ratkaisuihin. Teknisiä eritelmiä on näin ollen voitava laatia toisaalta suorituskyvyn ja toimintaa koskevien vaatimusten mukaisesti, mutta toisaalta, jos viitataan eurooppalaiseen standardiin – tai sellaisen puuttuessa kansalliseen – myös muita vastaavia ratkaisuja on hyväksyttävä. Vastaavuuden osoittamiseksi tarjoajat voivat esittää minkä tahansa tyyppisiä todisteita. Viittaamisen tietyn alkuperän määrääviin teknisiin eritelmiin on oltava poikkeuksellista. **Ellei alan standardeja sovelleta yhtenäisesti kaikkialla Euroopassa, hankintaviranomaisten on voitava määrätä tietystä kansallisesta standardista. Tämä on tarpeen, jotta huolto- ja kunnostustöiden jatkokustannukset voidaan pitää mahdollisimman alhaisina ja jotta erityisesti turvallisuuden kannalta relevanttien laitteistojen häiriötön toiminta voidaan varmistaa tunnettujen, luotettaviksi osoittautuneiden ja yhteensopivien osien ja rakenteiden avulla**
- (27) Hankintaviranomaisten voi olla erityisen monitahoisten sopimusten osalta mahdotonta määritellä objektiivisesti sopivat keinot tarpeidensa tyydyttämiseksi tai arvioida, mitä teknisiä tai taloudellisia ratkaisuja sopimus voi tarjota, ilman, että tämä johtuisi puutteellisista tiedoista tai hankintaviranomaisten epäpätevyydestä. Olisi siis tarjottava mahdollisuus näiden tilanteiden ratkaisemiseksi riittävän joustavaan neuvottelumenettelyyn, johon liittyy kilpailuilmoituksen julkaiseminen. Tällaisessa tapauksessa neuvottelun ainoana tarkoituksena on mahdollistaa se, että hankintaviranomainen voi ehdokkaiden kanssa käytävien keskustelun avulla täsmentää ja määritellä tarpeensa riittävän tarkasti, jotta tarjoukset voidaan laatia ja arvioida objektiivisesti taloudellisesti edullisimman tarjouksen perusteella. Neuvottelu rajoittuu siis siihen menettelyn vaiheeseen, joka päättyy **kuulemisten päätyessä**. Sen vuoksi tarjouseritelmän perusteella laadituista tarjouksista ei voida neuvotella. Tämä joustomahdollisuus sallitaan yhdenvertaisen kohtelun, syrjimättömyyden ja avoimuuden periaatteita noudattaen.
- (28) Jäsenvaltioissa kehitetään uusia hankintatekniikoita, jotka vastaavat hankintaviranomaisten tarpeisiin. Sen vuoksi olisi sovittava yhteisön määritelmästä näille hankintatekniikoille, joita kutsutaan puitesopimuksiksi, ja otettava käyttöön erityisiä sääntöjä, joiden avulla puitesopimuksen osapuolet voivat osallistua tarjouskilpailuun tähän sopimukseen perustuvia julkisia hankintoja koskevia sopimuksia tehtäessä siten, että hankintaviranomaiset saavat toimitusvarmuuden ja parhaan mahdollisen hintalaatusuhteen. Yhtäläisen kohtelun periaatteen noudattamisen takaamiseksi ja markkinoiden jakaantumisen välttämiseksi tarjouskilpailukutsu on esitettävä julkistamista, määräaikoja ja tarjousten jättämisen ehtoja koskevia erityissääntöjä noudattaen. Samasta syystä puitesopimusten enimmäiskesto on kolme vuotta, paitsi hankintaviranomaisen asianmukaisesti perustelemissa tapauksissa, joissa pidempi kesto on sopimuksen luonteen takia välttämätön.
- (29) Todellisen kilpailun kehittyminen julkisten hankintojen alalla edellyttää jäsenvaltioiden hankintaviranomaisten ilmoitusten hankintasopimuksista yhteisönlaajuista julkaisemista. Yhteisön taloudellisten toimijoiden on voitava päätellä näihin ilmoituksiin sisältyvien tietojen perusteella, ovatko ne kiinnostuneita kyseisistä hankintasopimuksista. Tämän vuoksi niille olisi annettava riittävät tiedot sopimuksen kohteesta ja siihen liittyvistä edellytyksistä. Sen vuoksi on tarpeen varmistaa asianmukaisten välineiden, kuten ilmoitusten hankintasopimuksista vakiomuodon ja yhteisen hankintasanaston (Common Procurement Vocabulary CPV), josta säädetään ... annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o .../...⁽¹⁾, avulla julkaistujen ilmoitusten paras mahdollinen näkyvyys. Erityisesti rajoitetuissa menettelyissä julkaisemisen tarkoituksena on mahdollistaa jäsenvaltioiden taloudellisille toimijoille ilmaista kiinnostuksensa hankintasopimukseen pyytämällä hankintaviranomaisilta tarjouspyyntöä vaadittujen edellytysten mukaisesti.
- (30) Hankintasopimuksia koskevat lisätiedot on jäsenvaltioiden käytännön mukaisesti annettava jokaisen hankintasopimuksen tarjouseritelmässä tai muussa vastaavassa asiakirjassa.

(1) EYVL L ...

Torstai 17. tammikuuta 2002

- (31) Hankintasopimuksen toteuttamisen ehdot ovat yhteensopivat direktiivin kanssa, jos ne eivät **perusteettomasti** syrji muista jäsenvaltioista tulevia tarjoajia ja jos ne on ehdottomasti mainittu ilmoituksessa hankintasopimuksesta. Niiden tavoitteena voi olla muun ohessa heikommassa asemassa olevien ja syrjäytyneiden henkilöiden suosiminen tai työttömyyden torjuminen **tai erityisten ympäristöä koskevien tavoitteiden saavuttaminen**.
- (32) **Rajat ylittävissä tilanteissa, joissa toisesta jäsenvaltiosta tulevat työntekijät tarjoavat palveluja toisessa jäsenvaltiossa julkisen hankintasopimuksen pohjalta, palvelujen tarjoamisen yhteydessä tapahtuvasta työntekijöiden lähettämisestä työhön toiseen jäsenvaltioon 16 päivänä joulukuuta 1996 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 96/71/EY⁽¹⁾ asetetaan ehdot, joita isäntämaassa on noudatettava tällaisiin lähetettyihin työntekijöihin nähden.**
- (33) Kun otetaan huomioon uusin tieto- ja viestintätekniikka sekä niiden mahdollisuudet yksinkertaistaa hankintojen julkaisemista ja tehostaa ja tehdä avoimemmaksi hankintamenettelyjä, on syytä asettaa sähköiset viestintä- ja tiedonvaihtotavat yhdenvertaiseen asemaan tavanomaisten viestintä- ja tiedonvaihtotapojen kanssa. Valitun tavan ja tekniikan on oltava mahdollisimman pitkälti yhteensopivia muissa jäsenvaltioissa käytössä olevien tekniikoiden kanssa.
- (34) Sähköisessä muodossa tapahtuvaan tietojen toimittamiseen tämän direktiivin puitteissa olisi sovellettava sähköisiä allekirjoituksia koskevista yhteisön puitteista 13 päivänä joulukuuta 1999 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 1999/93/EY⁽²⁾ ja tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (*"Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä"*) 8 päivänä kesäkuuta 2000 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2000/31/EY⁽³⁾.
- (35) Sähköisten viestimien käyttö säästää aikaa. Tämän vuoksi on tarpeen säätää vähimmäismääräajoista sähköisiä viestimiä käytettäessä, kuitenkin edellyttäen, että viestimet täyttävät yhteisön lainsäädännön mukaiset erityiset tiedonvälitystä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.
- (36) Tässä direktiivissä tarkoitettujen määräaikojen laskemiseen olisi sovellettava määräaikoihin, päivämääriin ja määräpäiviin sovellettavista säännöistä 3 päivänä kesäkuuta 1971 annettua neuvoston asetusta (ETY, Euratom) N:o 1182/71⁽⁴⁾.
- (37) Tarjoajat on valittava täysin avoimesti. Tämän vuoksi olisi ilmoitettava ne objektiiviset perusteet, joita hankintaviranomaiset voivat käyttää kilpailevien tarjoajien valinnassa ja ne tavat, joita taloudelliset toimijat voivat käyttää osoittaakseen täyttävänsä nämä edellytykset. Avoimuuden toteutumiseksi hankintaviranomaisen on ilmoitettava heti kilpailukutsun esitettään valinnassa käyttämänsä perusteet sekä erityisosaamisen tason, jota se mahdollisesti edellyttää hankintamenettelyyn hyväksyttäviltä taloudellisilta toimijoilta.
- (38) Tutkintotodistusten, todistusten ja muiden muodollista kelpoisuutta osoittavien asiakirjojen vasta- vuoroista tunnustamista koskevia yhteisön sääntöjä on sovellettava, jos hankintamenettelyyn tai palveluhankintaa koskevaan suunnittelukilpailuun osallistuminen edellyttää todisteiden esittämistä tietyistä pätevydestä.
- (39) Myös hankintasopimuksen tekemisessä on käytettävä yleispäteviä perusteita, joilla varmistetaan syrjimättömyyden periaatteen ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattaminen ja joilla taataan, että tarjous arvioidaan todellisen kilpailun olosuhteissa. Tämän vuoksi olisi hyväksyttävä ainoastaan kaksi sopimuksen tekoperustetta, toisin sanoen alhaisin hinta ja taloudellisesti edullisin tarjous.
- (40) Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattamisen takaamiseksi hankintasopimuksen tekemisen yhteydessä olisi varmistuttava riittävästä avoimuudesta ja lisättävä avoimuutta valittujen perusteiden osalta, jotta löydetään taloudellisesti edullisin tarjous. Näin ollen hankintaviranomaisten on ilmoitettava menettelyn mahdollisimman varhaisessa vaiheessa kunkin perusteen suhteellinen painotus.

⁽¹⁾ EYVL L 18, 21.1.1997, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 13, 19.1.2000, s. 12.

⁽³⁾ EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 124, 8.6.1971, s. 1.

Torstai 17. tammikuuta 2002

Pelkkä perusteiden tärkeysjärjestykseen asettaminen ei missään tapauksessa ole riittävä. Jollei poikkeuksellisesti ole mahdollista vahvistaa suhteellista painotusta heti menettelyn alussa tai hankintaviranomaisten asianmukaisesti perustelemassa tapauksissa, ilmoittaminen on sallittava myöhemmässä vaiheessa.

- (41) **Jäsenvaltioiden pitäisi vahvistaa asianmukaiset menettelyt tämän direktiivin voimaan saattamiseksi ja noudattamiseksi omilla oikeusalueillaan. Niiden pitäisi tarkastella tarvetta perustaa riippumaton julkinen hankintavirasto, jotta varmistetaan, että hankintaviranomaiset noudattavat direktiiviä.**
- (42) Sopimuksen tekoperusteet eivät saa julkisia palveluhankintoja koskevissa sopimuksissa vaikuttaa tietystä palveluista perittäviä korvauksia, kuten arkkitehtien, **insinöörien** tai asianajajien palkkioita koskevien kansallisten säännösten soveltamiseen.
- (43) **Hankintaviranomainen voi hylätä poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset, joissa ei noudateta sosiaalisia vähimmäisvaatimuksia.**
- (44) Erityisesti lausuntoihin, tilastaselvityksiin ja käytettyyn nimikkeistöön liittyvät tietyt tekniset edellytykset ovat syynä muutoksiin, jotka ovat välttämättömiä tekniikan tarpeiden muuttumisen vuoksi. Liitteissä mainitut hankintaviranomaisten luettelot on myös saatettava ajan tasalle. Siten on tätä varten aiheellista säätää joustavasta ja nopeasta hyväksymismenettelystä. Menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ 2 artiklan mukaisesti tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä mainitun päätöksen 3 artiklassa säädettyä neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen.
- (45) Pienten ja keskisuurten yritysten osallistumisen helpottamiseksi julkisiin hankintoihin olisi annettava säännöksiä alihankinnasta.
- (46) **On varmistettava, että julkisia hankintasopimuksia ei tehdä sellaisten taloudellisten toimijoiden kanssa, jotka on lainvoimaisella päätöksellä tuomittu rangaistavista teoista, jotka asettavat kyseenalaiseksi heidän luotettavuutensa sopimuksen toteuttamisen kannalta. Tämä koskee erityisesti osallistumista rikollisjärjestön toimintaan tai lahjontaa tai Euroopan yhteisön taloudellisen edun vastaista petosta jäsenvaltiossa sekä sopimuksen täytäntöönpanoon liittyviä työ- tai ympäristölainsäädännön rikkomuksia. Tarjoajan luotettavuuden arvioinnissa otetaan huomioon myös lainvoimaiset tuomiot, jotka koskevat julkisiin hankintasopimuksiin liittyviä laittomia sopimuksia tai ammatillisen toiminnan harjoittamiseen liittyviä vakavia rikkomuksia.**
- (47) Tämä direktiivi ei rajoita jäsenvaltioita velvoittavia määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava liitteessä XII mainitut direktiivit 92/50/ETY, 93/36/ETY ja 93/37/ETY osaksi kansallista lainsäädäntöä.
- (48) **Komission olisi tarkasteltava mahdollisuutta hyväksyä direktiiviehdotus käyttöoikeussopimusten ja niin sanottujen projektirahoitusten ("project financing") alan yleisestä sääntelystä,**

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I OSASTO

Määritelmät ja yleiset periaatteet

1 artikla

Määritelmät

1. Tässä direktiivissä sovelletaan 2–17 kohdan määritelmiä.
2. "Julkisia tavarahankintoja koskevat sopimukset" ovat rahallista vastiketta vastaan tehtyjä kirjallisia sopimuksia, jotka on tehty hankintaviranomaisen ja yhden tai useamman tavarantoimittajan välillä ja joiden tarkoituksena on tuotteiden osto, leasing-toiminta, vuokraus tai osamaksulla hankkiminen ostooptioin tai ilman niitä.

(¹) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

Torstai 17. tammikuuta 2002

"Julkisia palveluhankintoja koskevat sopimukset" ovat rahallista vastiketta vastaan tehtyjä kirjallisia sopimuksia, jotka on tehty hankintaviranomaisen ja yhden tai useamman palvelujen suorittajan välillä ja jotka koskevat yksinomaan tai pääasiassa liitteessä I mainittujen palveluiden tarjoamista.

"Julkisia rakennusurakoita koskevat sopimukset" ovat rahallista vastiketta vastaan tehtyjä kirjallisia sopimuksia, jotka on tehty hankintaviranomaisen ja yhden tai useamman urakoitsijan välillä ja joiden tarkoituksena on johonkin liitteessä II mainittuun toimialaan liittyvän rakennustyön toteuttaminen tai rakennusurakan toteuttaminen tai sekä sen toteuttaminen että suunnittelu taikka hankintaviranomaisen asettamat vaatimukset täyttävän rakennusurakan toteuttaminen millä tahansa tavalla. "Rakennusurakka" on sellainen talon- tai maanrakennustöiden kokonaisuus, joka itsessään on tarkoitettu täyttämään taloudellisen tai teknisen tarkoituksen.

Sopimusta, joka sisältää myös palveluja, pidetään julkista rakennusurakkaa koskevana sopimuksena, jos sen kohteena on nimenomaisesti talon- tai maanrakennustöiden toteuttaminen ja jos palvelut ovat tarpeen töiden suorittamiseksi.

Julkisina rakennusurakoina ei pidetä kiinteistöhoitoalan julkisia palvelusopimuksia, jotka sisältävät rakennustöitä, elleivät nämä oheistyöt välittömästi tai välillisesti liity sopimuksen pääkohteeseen.

Hankintaviranomaisen päätös sopimuksen tekemisestä töiden tai palvelujen suhteen erillisenä tai yhdessä riippuu laadullisista ja taloudellisista kriteereistä. Sopimus, joka sisältää työt ja palvelut, on perusteltava hankintaviranomaiselle näiden näkökohtien mukaisesti.

3. Julkista hankintaa koskevaa sopimusta, joka koskee tuotteiden toimittamista sekä lisäksi kokoamis- ja asennustyötä, pidetään "julkista tavarahankintaa koskevana sopimuksena".

Julkista hankintaa koskevaa sopimusta, joka koskee sekä liitteessä I tarkoitettujen tuotteiden että näissä liitteissä tarkoitettujen palvelujen hankkimista, pidetään "julkista palveluhankintaa koskevana sopimuksena", jos kyseisten palvelujen arvo on suurempi kuin hankintasopimukseen sisältyvien tavaroiden arvo.

Julkista hankintaa koskevaa sopimusta, joka koskee liitteessä I tarkoitettuja palveluja ja joka sisältää liitteessä II tarkoitettuja toimintoja ainoastaan sopimuksen pääkohteen lisänä, pidetään julkista palveluhankintaa koskevana sopimuksena eikä julkista rakennusurakkaa koskevana sopimuksena.

4. Luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä tai julkisoikeudellista laitosta taikka näiden henkilöiden ja/tai laitosten ryhmittymää, joka tarjoaa markkinoilla tuotteita, nimitetään "tavarantoimittajaksi", sellaista, joka tarjoaa palveluja, nimitetään "palvelujen suorittajaksi" ja sellaista, joka tarjoaa rakennustöiden ja/tai -urakoiden toteuttamista, nimitetään "urakoitsijaksi".

"Taloudelliseksi toimijaksi" nimitetään sekä tavarantoimittajaa, palvelujen suorittajaa että urakoitsijaa.

"Tarjoajaksi" nimitetään taloudellista toimijaa, joka jättää tarjouksen. "Ehdokas" on se, joka pyytää kutsua osallistua rajoitettuun menettelyyn tai neuvottelumenettelyyn.

5. "Hankintaviranomaisena" pidetään valtiota, alueellisia viranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia sekä yhden tai useamman edellä tarkoitettujen viranomaisen tai julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä **sekä näiden julkisten hankintasopimusten tekemistä varten perustamia yhteisiä hankintayksiköitä.**

"Julkisoikeudellisella laitoksella" tarkoitetaan laitosta,

- a) joka on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään yleisen edun mukaisia tarpeita ja joka ei harjoita teollista tai kaupallista toimintaa ja
- b) joka on oikeushenkilö ja
- c) jonka rahoituksesta suurin osa on peräisin valtiolta, alueellisilta viranomaisilta taikka muilta julkisoikeudellisilta laitoksilta tai jonka johto on näiden laitosten valvonnan alainen taikka jonka hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä valtio, alueellinen taikka muu julkisoikeudellinen elin nimittää yli puolet.

Torstai 17. tammikuuta 2002

Liitteessä III on luettelot, jotka eivät ole tyhjentyviä, toisessa alakohdassa säädetty edellytykset täyttävistä julkisoikeudellisista laitoksista tai niiden ryhmistä. Jäsenvaltioiden on määräajoin ilmoitettava komissiolle luetteloihin tehdyt muutokset.

"Yhteisellä hankintayksiköllä" tarkoitetaan hankintaviranomaista, joka on perustettu hankkimaan tavaroita tai palveluita muille hankintaviranomaisille tai määrittämään hankintaehdot. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tätä määritelmää vastaavat yhteiset hankintayksikkönsä.

6. "Erityisen monitahoinen julkinen hankintasopimus" on sopimus, jonka yhteydessä hankintaviranomainen ei pysty ideakilpailun tai toiminnallisen tarjouskilpailun avulla määrittämään, millä teknisillä tai muilla keinoilla sen vaatimukset ovat täytettävissä, tai arvioimaan, mitä teknisiä tai taloudellisia ratkaisuja markkinoilla on tarjolla.

7. "Avoimet menettelyt" ovat kansallisia menettelyjä, joissa kaikki halukkaat taloudelliset toimijat voivat jättää tarjouksia.

"Rajoitetut menettelyt" ovat kansallisia menettelyjä, joissa ainoastaan hankintaviranomaisen kutsumat taloudelliset toimijat voivat jättää tarjouksia.

"Neuvottelumenettelyt" ovat kansallisia menettelyjä, joissa hankintaviranomaiset ottavat yhteyttä valitsemiinsa taloudellisiin toimijoihin ja niistä yhden tai useamman kanssa neuvottelevat sopimuksen ehdoista.

8. "Käänteinen huutokauppa" tarkoittaa valvottuja sähköisiä tarjouskierroksia, joiden tuloksena sopimus myönnetään viimeisellä tarjouskierroksella edullisimman hinnan tarjonneelle tarjoajalle.

9. "Puitesopimus" on 5 kohdassa tarkoitettun hankintaviranomaisen ja yhden tai useamman taloudellisen toimijan välillä tehty sopimus, jonka tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajanjakson aikana tehtävien sopimusten ehdot, erityisesti suunnitellun hinnan ja mahdollisesti suunnitellun määrän osalta.

10. "Puitesopimukset" käännös- ja tulkkauspalvelujen alalla ovat samanlaisia sopimuksia, jotka tehdään useamman palvelujen tarjoajan kanssa. Käännös- ja tulkkauspalvelujen tarjoajat luokitellaan sopimuksen myöntämisperusteiden ja sopimuksen toteuttamisen senhetkisten ansioiden mukaan. Ansiot arvioidaan säännöllisin väliajoin noudattaen yhtäläisten mahdollisuuksien periaatetta.

11. "Ratkaisuluonnos" on alustava ilmoitus siitä, minkätyyppistä ratkaisua ehdokas aikoo ehdottaa hankintaviranomaisen tarpeiden ja vaatimusten täyttämiseksi; julkisten palveluhankintojen osalta ratkaisuluonnos ei ole 12 kohdassa tarkoitettu suunnitelma tai hanke.

12. "Suunnittelukilpailut" ovat kansallisia menettelyjä, joilla hankintaviranomainen voi hankkia pääasiassa seutusuunnittelun, kaupunkisuunnittelun, arkkitehtuurin tai maanrakennuksen taikka tietojenkäsittelyn alalla suunnitelman tai ehdotuksen, jonka tuomaristo valitsee kilpailulla, **jossa voidaan antaa palkintoja.**

13. "Julkinen käyttöoikeusurakka" on muuten samanlainen sopimus kuin julkisia rakennusurakoita koskeva sopimus, paitsi että toteutettavan rakennustyön korvauksena on joko yksinomaan rakennuskohteen käyttöoikeus tai tällainen oikeus ja maksu yhdessä.

14. "Sähköisellä muodolla" tarkoitetaan viestintämuotoa, jossa käytetään sähköteknisiä tietojen käsittely- ja tallennusvälineitä (myös digitaalista kompressiota) ja jossa tietoja levitetään, välitetään ja vastaanotetaan johtimien tai radion avulla tai optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla.

15. Ilmaisulla "kirjallinen (kirjallisesti)" tarkoitetaan sanoista tai numeroista muodostettua ilmaisua, joka voidaan lukea, tuottaa uudelleen ja sen jälkeen antaa tiedoksi ja joka voi sisältää sähköisessä muodossa lähetettyjä ja tallennettuja tietoja.

Torstai 17. tammikuuta 2002

16. "Yhteinen hankintasanasto" (Common Procurement Vocabulary), jäljempänä "CPV", on asetuksella (EY) N:o .../... vahvistettu julkisissa hankinnoissa käytettävä viitenimikkeistö.

17. Direktiivin 16 artiklassa, 67 artiklan 2 kohdassa ja 74 artiklan 1 kohdassa tarkoitetaan:

- a) "yleisellä televerkolla" yleistä teletoiminnan infrastruktuuria, joka tekee mahdolliseksi viestien välittämisen määriteltyjen verkon liityntäpisteiden välillä johtimia pitkin, mikroaalloilla, optisesti tai muulla sähkömagneettisella menetelmällä,
- b) "verkon liityntäpisteellä" sellaista fyysistä liitäntää ja sen teknistä liitäntäeritelmiä, joka on osa yleistä televerkkoa ja välttämätön yleiseen televerkkoon liittymiselle ja tehokkaalle viestinnälle siinä,
- c) "yleisillä telepalveluilla" telepalveluja, joiden tarjoamisen jäsenvaltiot ovat nimenomaan antaneet erityisesti yhden tai useamman teletoimintayksikön tehtäväksi,
- d) "telepalveluilla" palveluja, joiden tuottaminen on kokonaan tai osittain signaalien välitystä ja reititystä yleisessä televerkossa televiestinnän menetelmillä.

2 artikla

Yhdenvertainen kohtelu, syrjimättömyys ja avoimuus

Hankintaviranomaisten on toteutettava kaikki toimenpiteet sen varmistamiseksi, että noudatetaan yhdenvertaisen kohtelun, avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatetta.

II OSASTO

Julkisiin hankintoihin sovellettavat säännöt

I LUKU

Yleiset säännökset

3 artikla

Taloudellisten toimijoiden ryhmittymät

1. Taloudelliset toimijat saavat tehdä tarjouksia ryhmittyminä, **jos tarjouskilpailuun osallistuvat pystyvät yhdessä täyttämään hankintaviranomaisen yksilöimät 50 artiklan 2 kohdassa sekä 54, 55 ja 56 artiklassa tarkoitetut valintaperusteet. Hankintaviranomaisen mahdollisesti edellyttämää alan kokemuksen kestoa ei voida yhdistää. Vähimmäisvaatimusten täyttämistä voidaan edellyttää ainakin yhdeltä ryhmittymään osallistuvalla, joka toimii ryhmittymän johtajana.** Ryhmittymiltä ei voida tarjouksen tekemistä varten edellyttää tiettyä oikeudellista muotoa, mutta sopimuspuoleksi valitulta ryhmittymältä voidaan kuitenkin edellyttää sitä sopimuksenteon jälkeen, jos se on tarpeen hankintasopimuksen asianmukaiseksi toteuttamiseksi.

2. Julkisia palveluhankintoja koskevilla menettelyillä ehdokkaita tai tarjoajia, jotka sen jäsenvaltion lain mukaan, johon ne ovat sijoittautuneet, saavat suorittaa kyseistä palvelua, ei saada hylättyä pelkästään sillä perusteella, että sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa hankintasopimus tehdään, niiden olisi oltava joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

Oikeushenkilöt voidaan kuitenkin velvoittaa ilmoittamaan tarjouksissaan tai osallistumishakemuksissaan kyseisen palvelun suorittamisesta vastaavien henkilöiden nimet ja ammatillinen pätevyys.

Torstai 17. tammikuuta 2002

4 artikla

Maailman kauppajärjestön puitteissa tehtyjen sopimusten mukaiset ehdot

Hankintaviranomaisten tehdessä julkisia hankintoja koskevia sopimuksia jäsenvaltioiden on sovellettava suhteissaan ehtoja, jotka ovat yhtä edullisia kuin ehdot, jotka ne myöntävät kolmansien maiden taloudellisille toimijoille Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa tehtyä julkisia hankintoja koskevaa sopimusta soveltaessaan (*jäljempänä "Uruguayn sopimus"*).

Jäsenvaltioiden on tätä varten neuvoteltava keskenään mainitun sopimuksen soveltamiseksi tarvittavista toimenpiteistä julkisia hankintoja käsittelevässä neuvoa-antavassa komiteassa.

5 artikla

Luottamuksellisuus

Rajoittamatta 39 artiklan 3 kohdassa säädettyä velvollisuutta tehtyjen *hankintasopimusten* julkaisemisesta ja 46 artiklassa säädettyä velvollisuutta ehdokkaille ja tarjoajille tiedottamisesta, hankintaviranomaisten on **koko hankintamenettelyn ajan ja sen jälkeen käsiteltävä taloudellisten** toimijoiden antamia tietoja luottamuksellisina. **Tähän kuuluvat tekniset tai liikesalaisuudet sekä tarjousten ja ehdotettujen vaihtoehtojen ja taloudellisen toimijan antamien kaikkien muiden tietojen luottamuksellisuus.**

II LUKU

Soveltamisala

6 artikla

Yleissäännös

Tätä direktiiviä sovelletaan julkisiin tavara- ja palveluhankintaa sekä rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin, joita ei ole 2 jakson mukaisesti jätetty hankintamenettelyn ulkopuolelle ja joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa (alv) on vähintään 9 artiklassa tarkoitettu kynnysarvo.

Hankintaviranomaisten on kuitenkin noudatettava kaikkien hankintojen ja urakoiden, myös 9 artiklassa säädettyjen kynnysarvojen alapuolelle jäävien, osalta yleisesti perustamissopimuksen perusperiaatteita ja erityisesti periaatetta, jonka mukaan kansallisuuteen perustuva syrjintä on kiellettyä. Syrjimättömyyden periaatteeseen sisältyy avoimuuden velvoite, niin että hankintaviranomainen voi varmistaa, että tätä periaatetta noudatetaan. Tällainen hankintaviranomaista sitova avoimuuden velvoite merkitsee, että kullekin mahdolliselle tarjoajalle taataan riittävä julkisuuden taso, joka mahdollistaa palveluhankintojen avaamisen kilpailulle samoin kuin sopimuskentekomenettelyjen puolueettomuuden valvonnan. Määrittäessään asianmukaiset menettelyt tämän velvoitteen takaamiseksi jäsenvaltioiden on viitattava tämän direktiivin vastaaviin säännöksiin.

7 artikla

Sopimukset hankintayksiköiden kanssa

Tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan täysimääräisesti hankintoihin, joilla 1 artiklan 5 kohdassa mainitut yhteiset hankintayksiköt hankkivat tavaroita tai palveluita. Hankintaviranomaisten, jotka hankkivat suoraan tavaroita tai palveluita tällaiselta yhteiseltä hankintayksiköltä tai välittäjältä, katsotaan noudattaneen tämän direktiivin säännöksiä, jos yhteinen hankintayksikkö on noudattanut näitä säännöksiä.

8 artikla

Maanpuolustusalan hankintasopimukset

Tätä direktiiviä sovelletaan maanpuolustusallalla toimivien hankintaviranomaisten tekemiin sopimuksiin julkisista hankinnoista, lukuun ottamatta perustamissopimuksen 296 artiklan soveltamisalaan kuuluvia julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevia sopimuksia.

Torstai 17. tammikuuta 2002

1 jakso

Kynnysarvot

1 alajakso

Määrät

9 artikla

Julkiset hankinnat

Tässä direktiivissä sovellettavat kynnysarvot ovat seuraavat:

- a) **200 000 euroa** sellaisten hankintaviranomaisten tekemien tavarahankintoja ja palveluhankintoja koskevien sopimusten osalta, jotka ovat liitteessä IV mainittuja valtion keskushallinnon viranomaisia; maanpuolustusosalalla toimivien hankintaviranomaisten tekemien julkisia tavarahankintoja koskevien sopimusten osalta tämä koskee ainoastaan liitteessä V tarkoitettuja tuotteita sisältäviä sopimuksia.
- b) **300 000 euroa**
  - muiden kuin liitteessä IV tarkoitettujen hankintaviranomaisten tekemien julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten osalta,
  - liitteessä IV mainittujen, maanpuolustusosalalla toimivien hankintaviranomaisten tekemien julkisia tavarahankintoja koskevien sopimusten osalta, kun nämä sopimukset koskevat muita kuin liitteessä V tarkoitettuja tuotteita.
- c) **7 000 000 euroa** kaikkien hankintaviranomaisten tekemien julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten osalta.

10 artikla

Sopimukset, joista hankintaviranomaiset rahoittavat yli 50 prosenttia

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että hankintaviranomaiset, jotka rahoittavat yli 50 prosenttia julkista rakennusurakkaa koskevasta sopimuksesta, jonka ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 5 300 000 euroa ja joka koskee CPV:n luokkaan 45200000 kuuluvia maanrakennustöitä, jotka mainitaan liitteessä II tai joiden kohteena on sairaalan, urheilu-, virkistys- tai vapaa-ajanviettolaitoksen taikka koulu- tai korkeakoulurakennusten tai hallintorakennusten rakentaminen, *noudattavat* tämän direktiivin säännöksiä, jos yksi tai useampi muu yksikkö kuin ne itse tekee hankintasopimuksen, tai *noudattavat* tämän direktiivin säännöksiä, jos ne itse tekevät tämän hankintasopimuksen muiden yksikköjen nimissä ja lukuun.

Ensimmäistä kohtaa sovelletaan myös julkista palveluhankintaa koskevaan sopimukseen, jota hankintaviranomaiset rahoittavat yli 50 prosenttia ja jonka ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähintään 200 000 euroa ja joka liittyy ensimmäisessä kohdassa tarkoitettuun rakennustyöhön.

2 alajakso

Arvon laskentamenetelmät

11 artikla

Puitesopimusten arvon laskeminen

1. Puitesopimuksen arvon määrittäminen on käytettävä suurinta mahdollista kyseiselle kaudelle suunniteltujen hankintasopimusten ennakoitua yhteisarvoa ilman arvonlisäveroa.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen hankintasopimusten arvo lasketaan 12, 13 ja 14 artiklan mukaisesti.

Torstai 17. tammikuuta 2002

12 artikla

Julkisia tavarahankintoja koskevien sopimusten arvon laskeminen

1. Laskettaessa julkisia tavarahankintoja koskevien sopimusten *arvoa* ennakoidun arvon on oltava vähintään ilmoituksen hankintasopimuksesta lähetyshetkellä voimassa oleva kynnysarvo, sellaisena kuin siitä säädetään 39 artiklan 2 kohdassa.
2. Tietyn suuruista tavarahankintoja koskevaa hanketta ei saa jakaa osiin tämän direktiivin soveltamisen välttämiseksi.
3. Jos hankintasopimus koskee leasing-toimintaa, tuotteiden vuokrausta tai osamaksukauppaa, sopimuksen ennakoidun arvon laskentaperusteena on käytettävä:
  - a) määräaikaisten, enintään 12 kuukautta voimassa olevien hankintasopimusten ennakoitua sopimuksen voimassaolon aikaista kokonaisarvoa tai yli 12 kuukautta voimassa olevien sopimusten kokonaisarvoa, johon sisältyy ennakoitu jäännösarvo,
  - b) määräämättömäksi ajaksi tehtyjen hankintasopimusten tai hankintasopimusten, joiden voimassaoloa ei voida määrittää, kuukausiarvoa kerrottuna 48:lla.
4. Säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien hankintasopimusten ennakoidun arvon laskentaperusteena on käytettävä:
  - a) joko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden tai varainhoitovuoden aikana peräkkäin tehtyjen vastaavien hankintasopimusten todellista yhteisarvoa, mahdollisuuksien mukaan oikaistuna alkuperäisen sopimuksen alkamista seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevien määrän tai arvon muutosten mukaisesti,
  - b) tai niiden sopimusten ennakoitua yhteisarvoa, jotka tehdään ensimmäistä tavarantoimitusta seuraavien 12 kuukauden aikana tai sopimuskauden aikana, jos se on pitempi kuin 12 kuukautta.

Hankintasopimusten arvonmäärittäystä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä ei saa käyttää tämän direktiivin soveltamisen välttämiseksi.

5. Jos suunniteltu samanlaisten tavaroiden hankinta voi johtaa siihen, että hankintoja tehdään samanaikaisesti erillisinä osina, 3 kohtaa ja 9 artiklan a ja b alakohtaa sovellettaessa määräytisperusteena on käytettävä näiden osien ennakoitua yhteisarvoa.
6. Jos suunniteltuun tavarahankintoja koskevaan sopimukseen sisältyy nimenomaisia optioehtoja, sopimuksen arvon määrittämisperusteena on käytettävä oston, leasing-toiminnan, vuokrauksen ja osamaksukaupan suurinta sallittua kokonaisarvoa optioehdot mukaan luettuina.

13 artikla

Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten arvon laskeminen

1. Hankintasopimuksen arvioitua määrää laskettaessa hankintaviranomaisen on sisällytettävä arvioon palvelujen suorittajalle maksettava arvioitu kokonaiskorvaus 2–8 kohdan säännökset huomioon ottaen.
2. Jos suunniteltuun sopimukseen sisältyy optioehtoja, sopimuksen arvon määrittämisperusteena on käytettävä suurinta sallittua kokonaisarvoa mukaan lukien optioehdot.
3. Tarvittaessa on otettava huomioon seuraavia palveluja koskevien sopimusten arvioituja määriä laskettaessa:
  - a) vakuutuspalveluista maksettavat vakuutusmaksut **sekä muut verrannolliset korvaukset**,
  - b) pankkipalveluista ja muista rahoituspalveluista maksettavat maksut, palkkiot, korot ja muut korvaukset,
  - c) suunnittelua sisältävistä hankintasopimuksista maksettavat maksut tai palkkiot.

Torstai 17. tammikuuta 2002

4. Jos palvelut on jaettu useisiin osiin, joista jokaisesta tehdään eri sopimus, kunkin osan arvo on otettava huomioon sovellettavaa kynnysarvoa laskettaessa.
5. Jos osien yhteinen arvo on vähintään sovellettava kynnysarvo, tämän direktiivin säännöksiä sovelletaan kaikkiin osiin. Hankintaviranomaiset saavat poiketa 9 artiklan a alakohdan ja b alakohdan ensimmäisen luetelmakohdan soveltamisesta niiden osien osalta, joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähemmän kuin 80 000 euroa, jos tällaisten osien yhteenlaskettu arvo on enintään 20 prosenttia kaikkien osien yhteisarvosta.
6. Jos hankintasopimuksesta ei ilmene kokonaishintaa, sopimuksen ennakoitun arvon määrittämisperusteena on käytettävä:
- määräaikaisten, enintään 48 kuukautta voimassa olevien hankintasopimusten voimassaolon aikaista kokonaisarvoa,
  - määräämättömäksi ajaksi tehtyjen, **automaattista jatkumista koskevan lausekkeen sisältävien** tai yli 48 kuukautta voimassa olevien hankintasopimusten kuukausiarvoa kerrottuna 48:lla.
7. Säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien hankintasopimusten arvon määrittämisperusteena on käytettävä:
- joko viimeksi kuluneiden 12 kuukauden tai varainhoitovuoden aikana tehtyjen samaan luokkaan kuuluvia palveluja koskevien vastaavien sopimusten todellista yhteisarvoa, mahdollisuuksien mukaan oikaistuna sopimuksen alkamista seuraavien 12 kuukauden aikana odotettavissa olevien määrän tai arvon muutosten mukaisesti,
  - tai niiden sopimusten ennakoitua yhteisarvoa, jotka tehdään ensimmäistä palvelun suoritusta seuraavien 12 kuukauden aikana tai sopimuskauden aikana, jos se on pitempi kuin 12 kuukautta.
8. Hankintasopimuksen arvon määrittämiseen käytettävän menetelmän valinnalla ei saa pyrkiä välttämään tämän direktiivin soveltamista *sopimukseen eikä* tietyn suuruista palvelunhankintaa koskevaa hanketta saa jakaa osiin tämän artiklan soveltamisen välttämiseksi.

14 artikla

Julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten arvon laskeminen

- Edellä 9 artiklan c alakohdassa tarkoitettua kynnysarvoa sekä 35 artiklan 4 alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuja arvoja laskettaessa on julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten arvon lisäksi otettava huomioon myös niiden tavarahankintojen ennakoitu arvo, jotka ovat tarpeen kyseisen urakan toteuttamiseksi ja jotka hankintaviranomaiset asettavat urakoitsijan käyttöön.
- Rakennusurakkaa tai hankintasopimusta ei saa jakaa osiin tämän direktiivin soveltamisen välttämiseksi.
- Jos rakennusurakka on jaettu useisiin osiin, joista jokaisesta on tehty eri sopimus, kunkin osan arvo on otettava huomioon 9 artiklan c alakohdassa tarkoitettua kynnysarvoa laskettaessa.

Jos osien yhteinen arvo on vähintään kynnysarvo, 9 artiklan c alakohdan säännöksiä sovelletaan kaikkiin osiin.

Hankintaviranomaiset saavat kuitenkin poiketa 9 artiklan c alakohdan soveltamisesta niiden osien osalta, joiden ennakoitu arvo ilman arvonlisäveroa on vähemmän kuin miljoona euroa, jos tällaisten osien yhteenlaskettu arvo on enintään 20 prosenttia kaikkien osien yhteisarvosta.

2 jakso

Poissuljetut hankintasopimukset

15 artikla

Vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen alalla tehdyt hankintasopimukset

Tätä direktiiviä ei sovelleta [vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen alan hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta annetussa] direktiivissä .../.../EY tarkoitettuihin julkisia hankintoja koskeviin sopimuksiin, jotka ovat yhtä tai useampaa mainitun direktiivin 3–6 artiklassa tarkoitettua toimintaa harjoittavien hankintaviranomaisten tekemiä ja jotka on tehty kyseisen toiminnan harjoittamiseksi, eikä julkisia hankintoja koskeviin sopimuksiin, jotka on poissuljettu mainitun direktiivin soveltamisalasta sen 5 artiklan 2 kohdan, 21 ja 28 artiklan nojalla.

Torstai 17. tammikuuta 2002

16 artikla

Erityiset poissulkemiset teletoiminnan alalla

Tätä direktiiviä ei sovelleta julkisia hankintoja koskeviin sopimuksiin, joiden pääasiallisena tarkoituksena on se, että hankintaviranomaiset voivat saattaa yleisiä televerkkoja saataville tai pitää niitä yllä taikka tarjota yhtä tai useampaa yleistä telepalvelua.

17 artikla

Suojatyöpaikkaohjelmille tai suojatyöpaikoille varatut sopimukset

Jäsenvaltiot voivat varata tiettyjä sopimuksia suojatyöpaikkaohjelmille tai suojatyöpaikoille. Tämä on mainittava ilmoituksessa hankintasopimuksesta.

"Suojatyöpaikkaohjelmat" tai "suojatyöpaikat" ovat ohjelmia tai työpaikkoja, joissa yli puolet paikoista on vammaisilla, jotka vammansa luonteen tai vaikeuden vuoksi eivät pysty harjoittamaan ammattia normaaleissa työskentelyoloissa, ja joissa näille tarjotaan turvaa, joka liittyy työsopimukseen tai ammatillista uudelleen kouluttautumista varten tapahtuvaa harjoittelua koskevaan sopimukseen.

18 artikla

Salaiset tai erityisiä turvatoimia vaativat hankintasopimukset

Tätä direktiiviä ei sovelleta julkisiin hankintoihin, jotka on julistettu salaisiksi tai joiden toteuttaminen edellyttää kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevien lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisia erityisiä turvatoimenpiteitä taikka jos kyseisen jäsenvaltion keskeiset turvallisuusedut sitä vaativat.

19 artikla

Kansainvälisten sääntöjen nojalla tehtävät hankintasopimukset

Tätä direktiiviä ei sovelleta julkisia hankintoja koskeviin sopimuksiin, joita koskevat eri menettelysäännöt ja jotka perustuvat:

- a) perustamissopimuksen mukaiseen jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan väliseen kansainväliseen sopimukseen, joka koskee tavarahankintoja tai rakennusurakoita allekirjoittajavaltioiden yhteisen rakennusurakan toteuttamiseksi tai hyödyntämiseksi taikka palveluhankintoja allekirjoittajavaltioiden yhteisen hankkeen toteuttamiseksi tai hyödyntämiseksi; kukin sopimus on toimitettava komissiolle, joka voi kuulla asiassa julkisyhteisöjen sopimuksia käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa,
- b) jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa toimivia yrityksiä koskevaan joukkojen sijoittamiseen liittyvään kansainväliseen sopimukseen,
- c) kansainvälisen järjestön erityismenettelyyn.

20 artikla

Sopimukset, jotka eivät ole julkisia palveluhankintoja koskevia sopimuksia

Tätä direktiiviä ei sovelleta julkisia palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin, jotka ovat:

- a) maan, olemassa olevien rakennusten tai muun kiinteän omaisuuden hankintaa tai vuokrausta millä tahansa rahoitusmuodolla taikka näihin liittyviä oikeuksia koskevia sopimuksia; tätä direktiiviä sovelletaan kuitenkin missä tahansa muodossa tehdyn osto- tai vuokrasopimuksen kanssa samanaikaisesti, ennen sitä tai sen jälkeen tehtäviin rahoituspalveluja koskeviin sopimuksiin;

Torstai 17. tammikuuta 2002

- b) radiotoiminnan harjoittajien **ohjelma-aineiston** ostoa, kehittämistä, tuotantoa tai yhteistuotantoa koskevia sopimuksia sekä radiolähetysaika koskevia sopimuksia,
- c) välimies- ja sovittelupalveluja koskevia sopimuksia,
- d) arvopaperien tai muiden rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskuun, ostoon, myyntiin ja siirtoon liittyviä rahoituspalveluja **ja liiketoimia, joilla hankintaviranomainen hankkii varoja tai pääomaa**, sekä keskuspankkien palveluja koskevia sopimuksia,
- e) työsopimuksia,
- f) muita tutkimus- ja kehittämispalveluja koskevia sopimuksia kuin niitä, joista saatava hyöty koituu yksinomaan hankintaviranomaiselle käytettäväksi tämän liiketoiminnassa, jos hankintaviranomainen korvaa suoritettun palvelun kokonaan.

21 artikla

Yksinoikeuden perusteella **myönnetyt hankintasopimukset**

Tätä direktiiviä ei sovelleta julkisia hankintoja koskeviin sopimuksiin, joissa **hankintaviranomainen tekee sopimuksen toisen hankintaviranomaisen tai hankintaviranomaisten yhteenliittymän kanssa** ja jotka perustuvat tälle viranomaiselle perustamissopimuksen mukaisten julkaistujen lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla annettuun yksinoikeuteen.

22 artikla

Hankintaviranomaisten muodostamien yksiköiden kanssa tehtävät hankintasopimukset

Tätä direktiiviä ei sovelleta sopimukseen, jonka hankintaviranomainen on myöntänyt:

- a) **erilliselle oikeudelliselle yksikölle, johon nähden hankintaviranomainen kuitenkin käyttää vastaavaa hallintavaltaa kuin se käyttää omiin yksiköihinsä nähden ja joka harjoittaa pääasiallista toimintaansa sen hankintaviranomaisen kanssa, joka sitä ylläpitää**
- b) **yhteisyritykselle, jonka hankintaviranomainen on muodostanut muiden hankintaviranomaisten kanssa, kun tämä hankintaviranomainen kuitenkin käyttää yhteisyritykseen nähden vastaavaa hallintavaltaa kuin se käyttää omiin yksiköihinsä nähden ja kun yhteisyritys harjoittaa pääasiallista toimintaansa sen hankintaviranomaisen tai niiden hankintaviranomaisten kanssa, jotka sitä ylläpitävät.**

III LUKU

Julkisia palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin sovellettavat järjestelyt

23 artikla

Liitteessä I A mainittuja palveluja koskevat hankintasopimukset

Liitteessä I A lueteltuja palveluja koskevat sopimukset tehdään IV–VII luvun säännösten mukaisesti.

24 artikla

Liitteessä I B mainittuja palveluja koskevat hankintasopimukset

Liitteessä I B lueteltuja palveluja koskevat hankintasopimukset tehdään yksinomaan 27 artiklan ja 39 artiklan 3 kohdan säännösten mukaisesti.

Torstai 17. tammikuuta 2002

25 artikla

Sekä liitteessä I A että liitteessä I B olevia palveluja sisältävät hankintasopimukset

Hankintasopimukset, jotka koskevat sekä liitteessä I A että liitteessä I B lueteltuja palveluja, tehdään IV–VII luvun säännösten mukaisesti, jos liitteessä I A lueteltujen palvelujen arvo on suurempi kuin liitteessä I B lueteltujen palvelujen arvo. Muissa tapauksissa sopimukset tehdään 27 artiklan ja 39 artiklan 3 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti.

IV LUKU

Erytysäännöt tarjouseritelmästä ja hankintoja koskevista asiakirjoista

26 artikla

Yleiset säännökset

1. Hankintaviranomaiset laativat jokaisesta hankintasopimuksesta tarjouseritelmän, jossa täsmennetään ja täydennetään ilmoituksen sopimuksesta sisältämiä tietoja. Ne esittävät tässä yhteydessä ainoastaan 27 artiklan mukaiset tekniset eritelmät, ja jos vaihtoehtoja hyväksytään, sovelletaan 28 artiklan säännöksiä.
2. Hankintaviranomaiset voivat 29 artiklan mukaisesti vaatia tietoja alihankinnasta tai asettaa 30 artiklan mukaisesti työsuojelua ja työoloja koskeviin määräyksiin liittyviä velvoitteita.
3. Hankintaviranomaiset voivat vaatia hankintasopimuksen toteuttamiselle erityisehtoja edellyttäen, että nämä ehdot ovat yhteensopivat yhteisön oikeuden **ja 2 artiklassa mainittujen yhdenvertaista kohtelua, syrjimättömyyttä ja avoimuutta koskevien periaatteiden kanssa.**

27 artikla

Tekniset eritelmät

1. Liitteessä VI olevassa 1 kohdassa määritellyt tekniset eritelmät *esitetään* hankintasopimusta koskevissa asiakirjoissa kuten ilmoituksessa hankintasopimuksesta, tarjouseritelmässä tai täydentävissä asiakirjoissa.
2. Niiden on mahdollistettava tarjoajille yhtäläiset mahdollisuudet esittää tarjous, eivätkä ne saa perusteettomasti haitata julkisten hankintojen avaamista kilpailulle.
3. Tekniset eritelmät on laadittava viittamalla kansallisesti voimaan saatettuihin eurooppalaisiin standardeihin, eurooppalaisiin teknisiin hyväksyntöihin, **eurooppalaisiin ekotuotemerkkeihin**, yhteisiin teknisiin eritelmiin, kansainvälisiin standardeihin, tai jos näitä ei ole, kansallisiin standardeihin tai kansallisiin teknisiin hyväksyntöihin *tai muihin eurooppalaisten standardointielinten antamiin teknisiin viitteisiin*, sellaisina kuin ne määritellään liitteessä VI edellyttäen, että viittaukseen liitetään ilmaisu "tai vastaava".

Tekniset eritelmät on myös laadittava **suorituskyvyn, toimintaa** koskevien vaatimusten **tai tuotteen elinkaarensa aikana aiheuttamien ympäristövaikutusten** perusteella. Teknisten eritelmien on oltava riittävän täsmällisiä, jotta tarjoajat pystyvät määrittämään hankintasopimuksen kohteen ja jotta hankintaviranomaiset pystyvät tekemään kyseisen hankintasopimuksen.

Hankintaviranomaisen suorituksen kuvauksessa ilmoittamat "vastaavat" standardit ovat standardeja, jotka sopivat yhteen teknisten suoritus- ja toimintavaatimusten kanssa, eivät sisällä tai aiheuta turvallisuusriskejä eivätkä aiheuta hankintaviranomaisille lisäkustannuksia.

Torstai 17. tammikuuta 2002

4. Jos julkisia rakennusurakoita koskeviin hankintasopimukseen liittyviä eurooppalaisia standardeja, eurooppalaisia teknisiä hyväksyntöjä tai yhteisiä teknisiä eritelmiä ei ole tai jos eritelmiä ei pystytä laatimaan suorituskvyn tai toimintaa koskevien vaatimusten perusteella, tekniset eritelmit voidaan määrittellä viittaamalla rakennusurakoiden suunnittelua, laskentamenetelmää ja toteuttamista sekä tuotteiden käyttöä koskeviin kansallisiin teknisiin eritelmiin. Viittaukseen on liitettävä ilmaisu "tai vastaava".

5. Käyttäessään mahdollisuutta viitata 3 kohdan ensimmäisessä **alakohdassa tarkoitettuihin** eritelmiin hankintaviranomaiset eivät kuitenkaan saa hylätä tarjousta sillä perusteella, että tarjotut tuotteet ja palvelut eivät ole **mainittujen eritelmien mukaisia**, jos tarjoaja osoittaa tarjouksessaan millä tahansa **hankintaviranomaisesta tyydyttävällä**, tarkoitukseen soveltuvalla tavalla, että ehdotetut ratkaisut täyttävät vastaavalla tavalla teknisissä **eritelmissä** määritetyt vaatimukset.

Tarkoitukseen soveltuvana tapana **voidaan pitää** valmistajan teknisiä asiakirjoja tai **tunnustetun elimen** laatimaa testaus selvitystä.

Hankintaviranomaisen, joka hylkää tarjouksen sillä perusteella, että sen vaatimukset eivät täyty vastaavalla tavalla, on pyynnöstä perusteltava tarjoajalle, miksi vastaavuutta ei ole.

6. Käyttäessään 3 kohdan toisessa alakohdassa säädettyä mahdollisuutta asettaa suorituskvya koskevia vaatimuksia hankintaviranomaiset eivät saa hylätä tarjousta tuotteista tai palveluista, jotka ovat kansallisesti voimaan saatetun eurooppalaisen standardin, eurooppalaisen teknisen hyväksynnän, yhteisen teknisen eritelmän tai kansainvälisen standardin mukaisia, jos nämä standardit ja hyväksynät koskevat samoja toiminnallisia ja suorituskvya koskevia vaatimuksia ja ovat asianmukaisia.

Tarjoajan on osoitettava tarjouksessaan millä tahansa tarkoitukseen soveltuvalla tavalla, esimerkiksi teknisten asiakirjojen tai kolmannen laatiman testausraportin avulla, että standardin mukainen tuote tai palvelu täyttää hankintaviranomaisen toimintaa tai suorituskvya koskevat vaatimukset.

7. Teknisissä eritelmissä ei saa mainita tiettyä valmistajaa tai tiettyä alkuperää **olevia tuotteita** eikä viitata tavaramerkkiin, patentiin tai tyyppiin tai tiettyyn alkuperään tai tuotantoon **tai toimitukseen osallistuvaan taloudelliseen toimijaan**. Maininta tai viittaus on poikkeuksellisesti sallittu siinä tapauksessa, että hankintasopimuksen kohdetta ei ole mahdollista riittävän täsmällisesti ja täysin selvästi kuvata 3 ja 4 kohtaa soveltamalla; mainitaan tai viittaukseen on liitettävä ilmaisu "tai vastaava".

28 artikla

Vaihtoehdot

1. Kun hankintasopimuksen tekemisen perusteena on taloudellisesti edullisin tarjous, hankintaviranomaiset voivat ottaa huomioon tarjoajan esittämät vaihtoehdot, jos ne vastaavat hankintayksiköiden edellyttämää suorituskvya tai täyttävät hankintaviranomaisten asettamat vähimmäisvaatimukset.

2. Hankintaviranomaisten on ilmoitettava tarjouseritelmässä vähimmäisedellytykset, jotka vaihtoehtojen on täytettävä, sekä niiden esittämiselle asetetut vaatimukset. Jos vaihtoehdot eivät ole sallittuja, hankintaviranomaisten on ilmoitettava asiasta ilmoituksessa hankintasopimuksesta.

3. Vaihtoehtoihin sovelletaan 27 artiklaa.

4. Julkisia tavarahankintoja koskevissa menettelyissä 1 kohdan mukaisesti vaihtoehtoja hyväksyneet hankintaviranomaiset eivät saa hylätä vaihtoehtoa yksinomaan sillä perusteella, että se johtaisi valituksi tultuaan julkista tavarahankintaa koskevan sopimuksen asemesta palveluhankintaa koskevan sopimuksen tekemiseen.

Julkisia palveluhankintoja koskevissa menettelyissä 1 kohdan mukaisesti vaihtoehtoja hyväksyneet hankintaviranomaiset eivät saa hylätä vaihtoehtoa yksinomaan sillä perusteella, että se johtaisi valituksi tultuaan julkista palveluhankintaa koskevan sopimuksen asemesta tavarahankintaa koskevan sopimuksen tekemiseen.

Torstai 17. tammikuuta 2002

29 artikla

Alihankinta

Hankintaviranomainen *ei voi tarjouseritelmässä rajoittaa määrällisesti yritysten vapautta järjestää oma tuotantonsa. Sen on tarjouseritelmässä pyydyttävä* tarjoajaa ilmoittamaan tarjouksessaan, minkä osan sopimuksesta tämä aikoo antaa alihankintana kolmansille sekä nimetyt alihankkijat. Tämä ilmoitus ei rajoita pääasiallisen taloudellisen toimijan vastuuta. *Hankintaviranomaisen on kiellettävä alihankinta yrityksiltä, jotka ovat 53 artiklassa tarkoitetussa tilanteessa, ja/tai yrityksiltä, jotka eivät täytä 54, 55 ja 56 artiklassa säädettyjä vaatimuksia.*

Henkisiä palveluja, lukuun ottamatta käännös- ja tulkkauspalveluja sekä hallintopalveluja ja vastaavia, ei voida teettää alihankkijoilla.

Kaikki taloudellisen toimijan taloudellista, rahoituksellista ja sosiaalista suorituskykyä koskevat vaatimukset koskevat myös alihankintaa suorittavia yrityksiä.

30 artikla

Palveluja ja rakennusurakoita koskevat hankintasopimukset: *veroja, ympäristönsuojelua, työsuojelua ja työoloja* koskeviin säännöksiin liittyvät velvoitteet

1. Julkisia palveluhankintoja ja rakennusurakoita koskevissa menettelyissä *hankintaviranomaisen on ilmoitettava* tarjouseritelmässä, miltä *taholta* tai *tahoilta* tarjoaja voi saada tarvittavat tiedot niistä *veroja, ympäristönsuojelua*, työsuojelua ja työoloja koskeviin säännöksiin liittyvistä velvoitteista, jotka ovat voimassa siinä jäsenvaltiossa, tai sillä alueella taikka paikkakunnalla, jolla palvelut aiotaan suorittaa tai *rakennusurakoita koskeva sopimus* toteuttaa ja joita sovelletaan suoritettuihin palveluihin tai työmaalla toteutettuihin rakennustöihin hankintasopimuksen toteuttamisaikana.

2. *Urakoitsijat ovat velvollisia noudattamaan vähimmäisstandardina työsuojelua ja työoloja koskevia säännöksiä sekä työoikeudellisia velvoitteita, mukaan luettuna kollektiiviset ja henkilökohtaiset oikeudet, jotka perustuvat voimassaolevaan työoikeuteen, oikeuskäytäntöön ja yleissitoviksi julistettuihin työehtosopimuksiin sillä edellytyksellä, että nämä säännökset noudattavat voimassa olevaa yhteisön lainsäädäntöä sekä yhteisön lainsäädännön yleisiä säännöksiä ja periaatteita, erityisesti yhtäläisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatetta.*

3. *Edellä 2 kohdan säännökset eivät estä soveltamasta työntekijöille edullisempia työsuojelua ja työoloja koskevia säännöksiä, kunhan ne ovat yhteisön lainsäädännön mukaisia*

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja toimittavan hankintaviranomaisen on pyydyttävä tarjoajia tai hankintamenettelyyn osallistuvia ilmoittamaan, että ne ovat tarjousta laatissaan ottaneet huomioon sillä paikkakunnalla voimassa oleviin työsuojelua ja työoloja koskeviin säännöksiin liittyvät velvoitteet, jolla palvelu on suoritettava tai joilla rakennusurakat on toteutettava.

Ensimmäinen alakohta ei estä 63 artiklan säännösten soveltamista poikkeuksellisen alhaisten tarjousten tarkastamisesta.

V LUKU

Menettelyt

31 artikla

Avointen menettelyjen, rajoitettujen menettelyjen ja neuvottelumenettelyjen käyttö

1. Hankintaviranomaisten on julkisia hankintasopimuksia tehdessään noudatettava 1 artiklan 7 kohdassa määriteltyjä, tämän direktiivin mukaisia menettelyjä.

Torstai 17. tammikuuta 2002

2. Hankintaviranomaiset tekevät julkiset hankintasopimukset noudattaen avointa menettelyä tai rajoitettua menettelyä.

3. Ne voivat noudattaa neuvottelumenettelyä 32, 33 ja 35 artiklassa nimenomaisesti säädettyissä erityistilanteissa ja -oloissa.

4. Rajoittamatta 1, 2 ja 3 kohdan soveltamista, jos hankintaviranomainen päättää pyytää tarjouksia sähköisesti, hankintaviranomainen voi päättää myöntää hankintasopimuksen 1 artiklan 8 kohdassa määritellyllä käänteisellä huutokaupalla.

32 artikla

Tapaukset, joissa neuvottelumenettelyä voidaan noudattaa ja joihin liittyy ilmoituksen hankintasopimuksesta julkaiseminen

Hankintaviranomaiset voivat julkisia hankintasopimuksia tehdessään noudattaa neuvottelumenettelyä julkaistuaan ilmoituksen hankintasopimuksesta seuraavissa tapauksissa:

1. Tavarointa, palveluja ja rakennusurakoita koskevat hankintasopimukset:

a) avoimella tai rajoitetulla menettelyllä ei ole saatu sääntöjen mukaisia tarjouksia tai tarjouksia ei voida 3, 28, 29 ja 30 artiklan sekä VII luvun säännösten mukaisten kansallisten säännösten mukaan hyväksyä, edellyttäen, että alkuperäisiä sopimusehtoja ei olennaisesti muuteta.

Hankintaviranomaiset eivät saa julkaista ilmoitusta hankintasopimuksesta, jos ne sisällyttävät neuvottelumenettelyyn kaikki ja ainoastaan ne 53–60 artiklassa säädetty edellytykset täyttävät tarjoajat, jotka ovat jättäneet aikaisemman avoimen tai rajoitetun menettelyn aikana muotovaatimusten mukaiset tarjoukset.

b) erityisen monitahaisen julkisen hankintasopimuksen tapauksessa, edellyttäen, että sopimuksen myöntämisperusteena on taloudellisesti edullisin tarjous ja että 33 artiklassa tarkoitettuja menettelysääntöjä noudatetaan.

Hankintasopimuksen katsotaan olevan erityisen monitahainen, jos hankintaviranomainen:

- ei pysty objektiivisesti määrittämään teknisiä tai muita keinoja tarpeidensa tyydyttämiseksi, tai
- ei pysty objektiivisesti arvioimaan, mitä teknisiä tai taloudellisia ratkaisuja sopimus voi tarjota.

2. Julkisia palveluhankintoja tai rakennusurakoita koskevien sopimusten osalta poikkeustapauksissa palvelujen tai rakennusurakoiden ollessa kyseessä, kun niiden luonteen tai niihin liittyvien riskien vuoksi ei voida suorittaa yleistä ennakkohinnoittelua.

3. Julkisia **tavara- ja palveluhankintoja** koskevien sopimusten osalta hankittavien palvelujen luonteen vuoksi, erityisesti henkisten palvelujen, **kuten liitteessä I A olevaan pääluokkaan 12 kuuluvien palvelujen** ja liitteessä I A olevaan pääluokkaan 6 kuuluvien palvelujen osalta, sopimuseritelmiä ei voida laatia niin tarkasti, että sopimus voitaisiin tehdä valitsemalla paras tarjous avoimen tai rajoitetun menettelyn sääntöjä noudattaen.

4. Julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten rakennustyöt tehdään ainoastaan tutkimusta, kokeilua tai kehittämistä varten eikä taloudellisen kannattavuuden varmistamiseksi taikka tutkimus- ja kehittämiskustannusten kattamiseksi.

33 artikla

Erityisen monitahaisiin julkisiin hankintoihin sovellettavat erityissäännöt

1. **Hankintaviranomaiset julkistavat 1 artiklan 6 kohdan mukaisten erityisen monitahaisen julkisten hankintasopimusten yhteydessä ilmoituksen hankintasopimuksesta. Ilmoitus sisältää erityisesti**

a) **mahdollisimman tarkan kuvauksen tarjouskilpailun kohteelle asetetuista vaatimuksista,**

b) **arvion sopimuksen arvosta,**

Torstai 17. tammikuuta 2002

- c) edellytykset, jotka taloudellisten toimijoiden on täytettävä voidakseen osallistua hankintamenettelyyn 50 artiklan mukaisesti ja 53–60 artiklassa tarkoitettujen valintaperusteiden mukaisesti,
- d) sopimuksen tekemisen perusteet ja niiden painotuksen,
- e) pyynnön ratkaisuluonnoksen esittämisestä.

2. Ratkaisuluonnos on esitettävä 42 artiklan 3 kohdassa tarkoitettussa määräajassa.

Hankintaviranomaiset voivat 51 artiklan 2 kohdan mukaisesti rajata niiden osanottajien määrää, jolle esitetään tarjouspyyntö kilpailevaan neuvottelumenettelyyn. Hankintaviranomaiset tiedottavat asiasta ilmoituksessa ja rajaavat osanottajien määrän valmiuksien ja kokemuksen avulla objektiivisin perustein, jotka on vahvistettava ilmoituksessa 50 artiklan 2, 4 ja 6 kohdan säännösten mukaisesti. Tarjouspyyntöön osallistuvien ehdokkaiden vähimmäismäärä on kolme, edellyttäen, että valmiuksiensa ja kokemustensa perusteella soveltuvia osanottajia on riittävästi. Lisäperusteet ja niiden järjestys vahvistetaan tarjouspyynnössä 62 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti eikä niitä voida muuttaa tarjousmenettelyn aikana, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.

3. Hankintaviranomaiset käyvät erikseen kunkin ehdokkaan kanssa teknistä vuoropuhelua teknisistä keinoista, malleista ja ratkaisuista, jotka parhaiten vastaavat heidän tarpeitaan. Hankintaviranomaiset eivät saa neuvottelujen aikana eivätkä niiden päätyttyä paljastaa ehdokkaiden esittämiä ratkaisuehdotuksia ja luottamuksellisia tietoja muille ehdokkaille tai ulkopuolisille. Jos hankintaviranomaiset katsovat neuvottelujen aikana, että tarjouspyynnössä alunperin ilmoitettuja sopimuksen kohteelle asetettuja vaatimuksia on muutettava, heidän on ilmoitettava muutoksesta kaikille tekniseen vuoropuheluun osallistuville samanaikaisesti ja kirjallisesti. Lisäperusteiden ja niiden järjestyksen muuttaminen on mahdollista ainoastaan siinä tapauksessa, etteivät ne enää vastaa teknisessä vuoropuhelussa määritettyä sopimuksen kohdetta. Kaikki tämän ajankohdan jälkeen jätetyt osanottajien ratkaisuehdotukset ovat lopullisia. Osanottajien, jotka ovat jättäneet ratkaisuehdotuksensa jo ennen muutosta, on voitava antaa uusi lausunto ja mahdollisesti laatia uusi ratkaisuluonnos.

4. Hankintaviranomaiset julistavat teknisen vuoropuhelun päättyneeksi kaikkia osanottajia kuultuaan. Tällöin kaikista ratkaisuehdotuksista tulee lopullisia. Osanottajia pyydetään samanaikaisesti ja kirjallisesti ilmoittamaan lopullisen ratkaisuehdotuksensa hinta 10 päivän kuluessa. Hankintaviranomaiset arvioivat tarjoukset neuvotteluista ja taloudellisesti edullisinta tarjousta koskevien perusteiden avulla.

5. Hankintaviranomaisten on määrättävä tarjouspyynnössä osanottajien kulujen rahallisesta korvauksesta. Korvaus maksetaan kaikille toteutettavissa olevan ratkaisun sisältävän ehdotuksen esittäneille ehdokkaille. Korvauksen suuruus on ilmoitettava neuvottelevaa kilpailumenettelyä koskevassa tarjouspyynnössä ja sen on oltava asianmukainen teknisen vuoropuhelun valmistelun ja toteuttamisen aiheuttamiin keskimääräisiin kuluihin nähden. Jos hankintaviranomaiset muuttavat sopimuksen kohteelle asetettavia vaatimuksia teknisen vuoropuhelun aikana, korvausta lisätään osallistujille tästä aiheutuvien lisäsuoritusten mukaisesti. Kaikille ehdokkaille maksettava korvaus kuluista sisällytetään kokonaisuudessaan 9 artiklan mukaiseen kynnysarvolaskelmaan eikä sen arvo saa ylittää 15 prosenttia tarjouspyynnössä hahmotellun sopimuksen arvosta.

34 artikla

Keskinäinen keskustelu

1. Jos kyseessä on tarjouspyyntömenettely, jonka tavoitteena on luoda julkisen ja yksityisen tahon välinen kumppanuus, tämän direktiivin säännökset eivät estä 2 kohdan soveltamista.

2. Jos joitakin asioita ei voida ratkaista järkevästi tai kustannustehokkaasti ennen tarjousten vastaanottamista, hankintaviranomainen ja taloudellisesti edullisimman tarjouksen esittänyt tarjoaja voivat keskustella näistä asioista keskenään ennen sopimuksen tekemistä. Tällä keskinäisellä keskustelulla ei voida muuttaa merkittävästi taloudellisesti edullisimman tarjouksen perusnäkökohtia, vääristää kilpailua tai rikkoa perustamissopimusta tai yhteisön oikeuden yleisperiaatteita.

35 artikla

Tapaukset, joissa neuvottelumenettelyä voidaan noudattaa julkaisematta ilmoitusta hankintasopimuksesta

Hankintaviranomaiset voivat julkisia hankintasopimuksia tehdessään noudattaa neuvottelumenettelyä julkaisematta ennakolta ilmoitusta hankintasopimuksesta seuraavissa tapauksissa:

1. Tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita koskevat hankintasopimukset:
  - a) avoimella tai rajoitetulla menettelyllä ei ole saatu lainkaan tarjouksia taikka ei ole saatu sopivia tarjouksia, edellyttäen, että alkuperäisiä sopimusehtoja ei olennaisesti muuteta ja komissiolle toimitetaan sen pyynnöstä selostus asiasta;
  - b) teknisistä tai taiteellisista taikka yksinoikeuden suojaamiseen liittyvistä syistä hankintasopimus voidaan myöntää ainoastaan tietyille taloudelliselle toimijalle;
  - c) sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä, eikä hankintaviranomaisille ennalta arvaamattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi 32 artiklassa tarkoitettulle avoimelle tai rajoitetulle menettelylle taikka neuvottelumenettelylle, johon liittyy hankintasopimusta koskevan ilmoituksen julkaiseminen, asetettuja määräaikoja voida noudattaa. Seikat, jotka esitetään äärimmäisen kiireen perusteiksi, eivät missään tapauksessa saa johtua hankintaviranomaisista.
2. Julkisia tavarahankintoja koskevat sopimukset:
  - a) hankittavat tavarat valmistetaan ainoastaan tutkimusta, kokeilua, kehittämistä tai tieteellistä tarkoitusta varten; tätä säännöstä ei sovelleta joukkotuotantoon tuotteen taloudellisen kannattavuuden varmistamiseksi eikä tutkimus- ja kehittämiskustannusten korvaamiseksi;
  - b) lisätoimitusten saamiseksi alkuperäiseltä tavarantoimittajalta joko tavanomaisten toimitusten taikka laitteistojen osittaiseksi korvaamiseksi taikka toimitusten tai olemassa olevien laitteistojen laajentamiseksi ja jos tavarantoimittajan vaihtamisen vuoksi hankintaviranomaiset joutuisivat hankkimaan teknisiltä ominaisuuksiltaan erilaista materiaalia, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen tai suhteettomiin teknisiin vaikeuksiin käytössä ja kunnossapidossa. Näiden sopimusten samoin kuin uudistettavien sopimusten voimassaoloaika saa pääsääntöisesti olla enintään kolme vuotta.
3. Julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten osalta, kun sopimus tehdään suunnittelukilpailun tuloksena ja se on noudatettavien sääntöjen mukaan tehtävä suunnittelukilpailun voittajan kanssa, tai jos voittajia on useita, näistä jonkun kanssa; jälkimmäisessä tapauksessa kaikki suunnittelukilpailun voittajat on kutsuttava osallistumaan neuvotteluihin.
4. Julkisia palveluhankintoja ja rakennusurakoita koskevat sopimukset:
  - a) kyseessä on alkuperäiseen hankkeeseen tai alunperin tehtyyn sopimukseen sisällymätön lisäpalvelu tai -urakka, joka on ennalta arvaamattomista syistä tullut välttämättömäksi palvelun suorittamiselle tai urakan toteuttamiselle sellaisena kuin se on kuvattu, jos sopimus lisäurakasta tehdään palvelun suorittavan tai urakan toteuttavan alkuperäisen taloudellisen toimijan kanssa:
    - jos kyseisiä lisäpalveluja tai -rakennusurakkaa ei voida erottaa teknisesti tai taloudellisesti pääsopimuksesta aiheuttamatta hankintaviranomaisille huomattavaa haittaa, tai
    - jos lisäpalvelu tai -urakka, vaikka se voitaisiin erottaa alkuperäisen sopimuksen toteuttamisesta, on ehdottoman välttämätön tämän loppuunsaattamiseksi.

Lisäpalveluista tai -urakoista tehtyjen hankintasopimusten yhteenlaskettu arvo saa kuitenkin olla enintään 50 prosenttia pääsopimuksen arvosta.

Urakoitsijalle voidaan antaa suoraan lisäurakoita, joita ei ole merkitty alkuperäiseen suunnitelmaan ja jotka ovat tulleet urakan toteuttamisen kannalta välttämättömiksi ennalta arvaamattomien olosuhteiden vuoksi, kun näitä töitä ei voida teknisesti tai taloudellisesti erottaa pääurakasta ilman vakavia vaikeuksia tai kun nämä työt, vaikka ne voitaisiinkin erottaa pääurakan toteuttamisesta, ovat ehdottoman välttämättömiä tämän loppuunsaattamiseksi.

Torstai 17. tammikuuta 2002

- b) uudet palvelut tai rakennustyöt, jotka ovat samanlaisen, saman hankintaviranomaisen ensimmäisen sopimuksen sopimuspuoleksi valitulle taloudelliselle toimijalle antaman palvelun tai rakennusurakan toistamista, jos nämä uudet palvelut tai rakennustyöt ovat samanlaisia kuin perushanke, josta ensimmäinen sopimus tehtiin avoimia tai rajoitettuja menettelyjä noudattaen.

Ensimmäisen hankkeen tarjouskilpailun yhteydessä on annettava ilmoitus siitä, että tätä menettelyä saatetaan noudattaa, ja hankintaviranomaisten on otettava huomioon lisäpalvelun tai -rakennustyön ennakoitu kokonaisarvo 9 artiklaa soveltaessaan.

Tätä menettelyä voidaan noudattaa vain kolmen vuoden ajan alkuperäisen sopimuksen tekemisestä.

36 artikla

Puitesopimukset

1. Hankintaviranomaiset, jotka ovat tehneet 1 artiklan 9 kohdassa tarkoitetun puitesopimuksen, kilpailuttavat puitesopimuksen osapuolia seuraavan menettelyn mukaisesti:

- a) hankintaviranomaiset kuulevat kirjallisesti kaikkia puitesopimuksen taloudellisia toimijoita jokaisesta tehtävästä hankintasopimuksesta;
- b) hankintaviranomaiset vahvistavat riittävän määräajan, jossa jokaiseen erityissopimukseen liittyvät tarjoukset on esitettävä, ottaen huomioon sellaiset seikat kuin hankintasopimuksen kohteen monitahoisuuden ja tarjousten toimittamiseen tarvittavan ajan;
- c) tarjoukset jätetään kirjallisesti, ja niiden sisällön on pysyttävä luottamuksellisena annetun vastausajan päättymiseen asti;
- d) hankintaviranomaiset tekevät hankintasopimuksen sen tarjoajan kanssa, joka on esittänyt parhaan tarjouksen 62 artiklan mukaisesti laadittuja sopimuksen myöntämisperusteita noudattaen.

Ensimmäisessä kohdassa säädettyä menettelyä käytetään ainoastaan hankintaviranomaisen ja puitesopimuksen alkuperäisinä osapuolina olevien taloudellisten toimijoiden kesken.

2. Jos hankintaviranomainen ei ole käyttänyt 1 artiklan 9 kohdassa säädettyä menettelyä puitesopimuksen tekemisessä, sen on tehtävä jokainen tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluva hankintasopimus näiden säännösten mukaisesti.

3. Jos hankintaviranomaiset päättävät ottaa käyttöön 52 artiklan mukaisen kelpoisuusjärjestelmän, järjestelmästä on tiedotettava [vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen alan hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta annetun] direktiivin .../.../EY liitteissä esitetyn standardimallin mukaan laadittavalla ilmoituksella, jossa ilmoitetaan kelpoisuusjärjestelmän tarkoitus ja miten sen toimintasäännöt voi hankkia. Järjestelmä on voimassa vähintään viisi vuotta.

4. Hankintaviranomaiset tekevät 1 artiklan 9 kohdan mukaisesti puitesopimukset vähintään kolmen osapuolen kanssa, jos valintaperusteet täyttäviä taloudellisia toimijoita on riittävä määrä.

Näiden sopimusten enimmäiskesto on kolme vuotta, tai asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa viisi vuotta. Hankintaviranomaiset eivät saa väärinkäyttää puitesopimuksia estääkseen, rajoittaakseen tai vääristääkseen kilpailua.

5. Tässä artiklassa tarkoitettuja sopimuksia ei sovelleta henkisiin palveluihin.

Hankintaviranomaiset voivat käänös- ja tulkkauspalvelujen osalta tehdä useita puitesopimuksia.

Hankintaviranomaisen on tiettyä palvelua varten valittava luokittelujärjestyksen mukaisesti ensimmäinen taloudellinen toimija, joka on käytettävissä kyseessä olevaa palvelua varten.

6. Julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten yhteydessä ei voida tehdä puitesopimuksia sellaisina kuin ne on määritelty 1 artiklan 9 kohdassa.

Torstai 17. tammikuuta 2002

37 artikla

Sähköinen huutokauppa

1. Jos hankittavan esineen tai palvelun laji ja laajuus voidaan kuvata niin täsmällisesti, että sovittavaksi jää ainoastaan hinta, hankintaviranomaiset voivat tehdä sopimuksen sähköisesti avoimeen menettelyyn perustuvan huutokaupan avulla. Hankintaviranomaiset vahvistavat tällöin lähtöhinnaksi enimmäishinnan, jonka tarjoajat voivat alittaa. Arvoltaan alhaisin tarjous voi alittaa asianmukaisen kynnyksarvon, mikä ei kuitenkaan häiritse tämän direktiivin soveltamista, mikäli lähtöhinta ylittää kynnyksarvon.
2. Huutokaupasta on ilmoitettava Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä vähintään 15 päivää aikaisemmin. Muutoin asiaan sovelletaan 39, 40 ja 41 artiklan säännöksiä.
3. Huutokauppa kestää vähintään seitsemän päivää. Tarjouksia voidaan jättää jatkuvasti. Hankintaviranomainen vahvistaa oikeuden ja kohtuuden mukaan tarjousvaiheet viimeistään huutokaupan alkamiseen mennessä.
4. Sopimus myönnetään edullisimman tarjouksen tehneelle tarjoajalle, joka täyttää 53–57 artiklassa tarkoitetut edellytykset. Jos edullisimman tarjouksen tehnyt tarjoaja suljetaan ulkopuolelle, sopimus myönnetään seuraavaksi edullisimman tarjouksen tehneelle tarjoajalle tässä kohdassa vahvistettujen edellytysten mukaisesti.
5. Jos tarjouksia ei jätetä, sovelletaan 31 artiklaa.

38 artikla

Julkisia rakennusurakoita koskevat hankintasopimukset: **julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyötä koskevat erityissäännöt**

Sellaisten julkisten rakennusurakoiden osalta, joiden laajuus, monitahoisuus, toteuttamisaika ja/tai rahoitus vaativat yhteistyössä tehtävää suunnittelua ryhmässä, jossa on sopimuksesta päättävien hankintaviranomaisten edustajat, asiantuntijoita ja rakennusurakasta vastaava urakoitsija, sopimusta tehtäessä voidaan noudattaa erityistä menettelyä, jolla pyritään valitsemaan ryhmään parhaiten soveltuva urakoitsija.

Hankintaviranomaisten on erityisesti sisällytettävä hankintasopimusta koskevaan ilmoitukseen mahdollisimman tarkka kuvaus toteutettavasta rakennusurakasta, jotta asiasta kiinnostuneet urakoitsijat voivat asianmukaisesti arvioida toteutettavan hankkeen. Hankintaviranomaisten on lisäksi 53–60 artiklassa tarkoitettujen laadullisten valintaperusteiden mukaisesti mainittava ilmoituksessa hankintasopimuksesta ne ehdokkaita itseään sekä rahoitusta koskevat ja tekniset edellytykset, jotka ehdokkaiden on täytettävä.

Noudattaessaan tätä menettelyä hankintaviranomaisten on sovellettava yhteisiä sääntöjä rajoitetusta menettelystä ja laadullisiin valintaperusteisiin liittyvästä julkaisemisesta.

VI LUKU

Säännöt julkaisemisesta ja avoimuudesta

1 jakso

Ilmoitusten julkaiseminen

39 artikla

Ilmoitukset

1. Hankintaviranomaiset tiedottavat ennakoilmoituksella:
  - a) julkisia tavarahankintoja koskevien sopimusten osalta tuoteryhmittäin eriteltyinä niiden hankintoja koskevien sopimusten yhteisarvon, jotka ne aikovat tehdä seuraavien 12 kuukauden aikana, jos niiden ennakoitu yhteisarvo 9 artikla ja 12 artikla huomioon ottaen on vähintään 750 000 euroa.Hankintaviranomaisten on laadittava tuoteryhmät viittaamalla CPV:hen.

Torstai 17. tammikuuta 2002

- b) palveluhankintoja koskevien sopimusten osalta kunkin liitteessä I A luetellun palvelujen pääluokan mukaan eriteltynä niiden palveluhankintoja koskevien sopimusten ennakoitun yhteisarvon, jotka ne aikovat tehdä seuraavien 12 kuukauden aikana, jos tämä ennakoitu yhteisarvo 9 artikla ja 14 artikla huomioon ottaen on vähintään 750 000 euroa.
- c) julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten osalta niiden rakennusurakoiden olennaiset ominaisuudet, jotka ne aikovat tehdä ja joiden arvo on vähintään 9 artiklassa ilmoitettu kynnsarvo, 14 artikla huomioon ottaen.

Edellä a ja b alakohdassa tarkoitettut ilmoitukset on lähetettävä mahdollisimman pian niitä koskevan varainhoitovuoden alettua.

Edellä c alakohdassa tarkoitettu ilmoitus on lähetettävä mahdollisimman pian sen jälkeen, kun hankintaviranomaisten aikomien rakennusurakoiden suunnittelun sallimisesta on tehty päätös.

Komissio määrittää 85 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen *edellytykset viitata ilmoituksessa nimikkeistön yksittäisiin nimikkeisiin*.

2. Hankintaviranomaisten, jotka haluavat tehdä julkisen hankintasopimuksen noudattaen avointa tai rajoitettua menettelyä taikka 32 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa noudattaen neuvottelumenettelyä, on julkaistava ilmoitus hankintasopimuksesta, ***tai jos käytetään 52 artiklan mukaista kelpoisuusjärjestelmää, niiden on ilmoitettava kelpoisuusjärjestelmän olemassaolosta.***

3. Hankintaviranomaisten, jotka ovat tehneet julkisen hankintasopimuksen tai 1 artiklan 9 kohdan mukaisen puitesopimuksen, on lähetettävä ilmoitus hankintamenettelyn tuloksista 48 päivän kuluessa hankinta- tai puitesopimuksen tekemisestä.

Jos hankintaviranomaiset ovat tehneet puitesopimuksen 1 artiklan 9 kohdan mukaisesti, niiden ei tarvitse lähettää hankintamenettelyn tuloksia jokaisesta tähän puitesopimukseen perustuvasta hankintasopimuksesta.

Liitteessä I B lueteltuja julkisia palveluhankintoja koskevien sopimusten osalta hankintaviranomaisten on mainittava ilmoituksessaan, saako sen julkaista. Komissio laatii säännöt näihin ilmoituksiin perustuvien tilastaselvitysten laatimisesta ja niiden julkaisemisesta 85 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

Tiettyjä hankintasopimuksen tai puitesopimuksen tekoa koskevia tietoja ei saa julkaista, jos se estäisi lain soveltamista, olisi yleisen edun vastaista, vaarantaisi julkisten tai yksityisten taloudellisten toimijoiden laillisia kaupallisia etuja taikka voisi haitata niiden välistä rehellistä kilpailua.

40 artikla**Yksityiskohtaiset säännöt ilmoitusten laatimisesta ja niiden julkaisemisesta**

1. Ilmoitukset on laadittava komission 85 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun menettelyn mukaisesti hyväksymässä vakiomuodossa ***ja julkaistava Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä***, ja niissä on oltava vähintään liitteessä VII A ilmoitetut tiedot.

Hankintaviranomaiset eivät saa asettaa muita kuin 55 ja 56 artiklassa säädettyjä edellytyksiä *pyytäänsään* taloudellisilta toimijoilta näiden valintaa varten tietoja näiden taloudellisista ja teknisistä edellytyksistä.

2. Edellä 1 artiklan 9 kohdan mukaisesti tehtyihin puitesopimuksiin ja 39 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisiin ilmoituksiin on myös lisättävä maininta "puitesopimus" sekä ilmoitettava sopimuksen suunniteltu kesto ja tarvittaessa perustelut, jos kesto on yli kolme vuotta, taloudellisten toimijoiden lukumäärä ja tarvittaessa suunniteltu enimmäismäärä, tavarahankintojen, palvelusuoritusten tai rakennustöiden arvioitu kokonaisarvo koko ajalta sekä tehtävien hankintasopimusten suuntaa-antava arvo ja määrä. Niissä on myös mainittava objektiiviset perusteet, joihin tarjousten valinta perustuu, sekä 62 artiklan mukaisesti vahvistetut sopimusten tekoperusteet jokaisen hankintasopimuksen osalta tarjouskilpailun aikana.

Torstai 17. tammikuuta 2002

3. Ilmoitukset on julkaistava liitteessä VIII ilmoitettujen julkaisemista koskevien teknisten eritelmien mukaisesti.

4. Ilmoitukset, jotka on laadittu ja lähetetty sähköisessä muodossa liitteessä VIII olevien julkaisemista koskevien teknisten eritelmien mukaisesti, on julkaistava viiden päivän kuluessa niiden lähettämisestä.

Ilmoitukset, joita ei ole lähetetty sähköisessä muodossa liitteessä VIII olevien julkaisemista koskevien teknisten eritelmien mukaisesti, on julkaistava 12 päivän kuluessa niiden lähettämisestä.

Jäljempänä 42 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua nopeutettua menettelyssä tämä aika lyhennetään viideksi päiväksi, jos ilmoitus on lähetetty telekopiolla tai sähköisessä muodossa.

5. Edellä 39 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen hankintasopimuksia koskevat ilmoitukset on julkaistava kokonaisuudessaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä yhdellä yhteisön virallisista kielistä, jonka teksti on todistusvoimainen. Jokaisen ilmoituksen keskeisistä kohdista on julkaistava yhteenveto muilla virallisilla kielillä.

6. Ilmoituksia ja niiden sisältöä ei saa julkaista kansallisesti ennen päivää, jona ne lähetetään liitteen VIII mukaisesti.

7. Jäsenvaltioissa julkaistuissa ilmoituksissa ei saa olla muita tietoja kuin ne, jotka ovat liitteen VIII mukaisesti lähetetyissä ilmoituksissa, ja niissä on mainittava lähetyspäivä.

8. Yhteisö vastaa liitteen VIII mukaisesti julkaistujen ilmoitusten kustannuksista.

Niiden ilmoitusten pituus, joita ei lähetetä sähköisessä muodossa liitteessä VIII säädettyjen julkaisemista koskevien teknisten eritelmien mukaisesti, saa olla noin 650 sanaa.

9. Hankintaviranomaisten on voitava osoittaa, minä päivänä ilmoitukset on lähetetty.

41 artikla

Ilmoitukset, joiden julkaiseminen ei ole pakollista

Hankintaviranomaiset voivat julkaista liitteen VIII mukaisesti ilmoituksia, jotka koskevat tässä jaksossa säädetyn julkaisemisvelvoitteen piiriin kuulumattomia julkisia hankintoja koskevia sopimuksia.

2 jakso

Määräajat

42 artikla

Osallistumishakemukset ja tarjousten *vastaanottaminen*

1. **Avoimissa** menettelyissä vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on 52 päivää ilmoituksen hankintasopimuksesta lähetyspäivästä.

2. Rajoitetuissa menettelyissä ja 32 artiklassa tarkoitetuissa neuvottelumenettelyissä, joihin liittyy ilmoituksen hankintasopimuksesta julkaiseminen, vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on **40 päivää** ilmoituksen **lähetyspäivästä**.

3. Jos hankintaviranomaiset ovat julkaisseet ennakoilmoituksen, vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on **40 päivää**.

Tämä määräaika lasketaan ilmoituksen lähetyspäivästä lukien avoimissa menettelyissä ja tarjouspyynnön lähetyspäivästä lukien rajoitetuissa menettelyissä ja 32 artiklassa tarkoitetuissa neuvottelumenettelyissä, joihin liittyy ilmoituksen hankinnasta julkaiseminen.

Ensimmäisessä alakohdassa *tarkoitettu määräaika* hyväksytään edellyttäen, että ennakoilmoitus sisältää kaikki hankintasopimuksen ilmoituksen mallissa vaaditut tiedot ja on lähetetty julkaisemista varten vähintään 52 päivää ja enintään 12 kuukautta ennen ilmoituksen hankintasopimuksesta **lähettämistä**.

Torstai 17. tammikuuta 2002

4. **Jos** tarjouseritelmää ja sen täydennysasiakirjoja tai lisätietoja, jotka on pyydetty riittävän ajoissa, ei ole mistä tahansa syystä toimitettu 43 artiklassa säädettyjen määräaikojen kuluessa tai jos tarjousten tekeminen edellyttää paikalla käyntiä tai tarjouseritelmaan liittyvien asiakirjojen tarkastusta paikalla, tarjousten vastaanottamisen määräaikoja on pidennettävä siten, että määräajat alkavat kuluu vasta, kun kaikki asianomaiset taloudelliset toimijat ovat saaneet kaikki tarjousten laatimisessa tarvittavat tiedot.

5. Jos 2 ja 3 kohdassa säädettyjen määräaikojen noudattaminen on kiireen vuoksi mahdotonta rajoitetuissa menettelyissä ja 32 artiklassa tarkoitetuissa neuvottelumenettelyissä, joihin liittyy hankintaa koskevan ilmoituksen julkaiseminen, hankintaviranomaiset voivat vahvistaa määräajat seuraaviksi:

- a) osallistumishakemusten vastaanottamiselle asetetun määräajan on oltava vähintään 15 päivää ilmoituksen hankinnasta lähetyspäivästä ja 10 päivää, jos ilmoitus lähetetään sähköisessä muodossa liitteen VIII mukaisesti, ja
- b) tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan on oltava vähintään 10 päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä.

Näitä määräaikoja ei saa käyttää erityisen monitahoisissa hankintasopimuksissa, jotka tehdään 33 artiklassa tarkoitettuja menettelysääntöjä noudattaen.

43 artikla**Tarjouseritelmä ja lisätiedot**

1. Jos hankintaviranomaiset eivät aseta sähköisessä muodossa vapaasti ja suoraan kaikkien saataville tarjouseritelmää lyhentämättömänä eikä mahdollisia täydennysasiakirjoja liitteen VIII mukaisesti ja jos tarjouskilpailuun yhdistetyissä rajoitetuissa menettelyissä ja neuvottelumenettelyissä, joihin liittyy ilmoituksen hankinnasta julkaiseminen, pyyntöön tarjousten esittämisestä ei ole liitetty asiakirjoja, tarjouseritelmä ja täydennysasiakirjat lähetetään taloudellisille toimijoille kuuden päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta silloin, kun pyyntö on esitetty riittävän ajoissa ennen tarjousten esittämispäivää tai hankintaviranomaisen mahdollisesti vahvistamien määräaikojen kuluessa.

2. Hankintaviranomaisten tai toimivaltaisten yksikköjen on toimitettava tarjouseritelmaan liittyvät lisätiedot viimeistään kuusi päivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä. Nopeutetussa rajoitetussa menettelyssä tai neuvottelumenettelyssä tämä määräaika on neljä päivää.

3 jakso**Tietojen sisältö ja toimittamistavat****44 artikla****Osallistumishakemusten toimittamistavat**

1. Hakemukset julkisiin hankintamenettelyihin osallistumisesta voidaan toimittaa sähköisessä muodossa, kirjeenä tai telekopiolla.
2. Nopeutetuissa rajoitetuissa menettelyissä tai neuvottelumenettelyissä osallistumishakemukset on tehtävä mahdollisimman nopeata tapaa käyttäen.
3. Telekopiolla lähetetyt osallistumishakemukset on vahvistettava kirjeitse tai sähköisessä muodossa ennen niiden vastaanottamisen määräajan päättymistä.

45 artikla**Tarjous- tai neuvottelupyynnö**

1. Rajoitetuissa menettelyissä ja 32 artiklassa tarkoitetuissa neuvottelumenettelyissä, joihin liittyy ilmoituksen hankinnasta julkaiseminen, hankintaviranomaiset pyytävät samanaikaisesti ja kirjallisesti valittuja ehdokkaita esittämään tarjouksensa tai saapumaan neuvotteluun.

Torstai 17. tammikuuta 2002

2. Ehdokkaille esitettävässä pyynnössä on joko ilmoitettava, kuinka ehdokkaat voivat saada käyttöönsä liitteen VIII mukaisesti sähköisessä muodossa suoraan saataville asetetun tarjouseritelmän ja täydennysasiakirjat.

Jos tätä saatavuutta ei varmisteta, pyynnön liitteenä on oltava tarjouseritelmä ja täydennysasiakirjat.

3. Nopeutetuissa rajoitetuissa menettelyissä tai neuvottelumenettelyissä tarjouspyynnöt on tehtävä mahdollisimman nopeaa tapaa käyttäen.

4. Tarjouspyynnön ja 32 artiklassa tarkoitettun neuvottelupyynnön on sisällettävä vähintään seuraavaa:

- a) Jos tarjouseritelmä ja/tai hankintasopimukseen liittyvät asiakirjat ovat jonkin muun yksikön kuin hankintamenettelystä vastaavan hankintaviranomaisen hallussa, sen palveluyksikön osoite, josta tätä tarjouseritelmiä ja näitä asiakirjoja voi pyytää, ja määräaika pyynnön esittämiselle sekä näistä asiakirjoista mahdollisesti perittävän maksun suuruus ja maksamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt
- b) Erityisen monitahoisissa hankintasopimuksissa, jotka tehdään 33 artiklassa säädettyjä sääntöjä noudattaen, neuvottelukutsussa on ilmoitettava neuvotteluvaiheen alkamispäivä, osoite, jossa neuvottelu pidetään, sekä neuvottelussa käytettävä kieli tai kielet.
- c) Määräaika tarjousten vastaanottamiselle, osoite, johon tarjoukset on toimitettava sekä kieli tai kielet, joilla ne on laadittava.
- d) Viittaus julkaistun ilmoituksen hankintasopimuksesta.
- e) Maininta mahdollisesti vaadittavista liiteasiakirjoista, joko ehdokkaan 40 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti esittämien todennettavissa olevien tietojen tueksi tai samassa artiklassa tarkoitettujen tietojen täydennykseksi 55 ja 56 artiklassa säädetyn edellytyksin.
- f) 62 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetuissa poikkeustapauksissa sopimuksen myöntämisperusteiden suhteellinen painotus, jos se ei ilmene ilmoituksesta hankintasopimuksesta.
- g) Muut hankintamenettelyyn osallistumisen erityiset edellytykset, **joita eivät perusteettomasti syrji tarjoajia.**

46 artikla

Ehdokkaille ja tarjoajille tiedottaminen

1. Hankintaviranomaisen on 15 päivän kuluessa asiaa koskevan kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta ilmoitettava jokaiselle hylätylle ehdokkaalle tai tarjoajalle seikat, joiden perusteella asianomaisen ehdokkuus tai tarjous on hylätty, sekä jokaiselle hyväksytyyn tarjoukseen tehneelle valitun tarjouksen ominaisuudet ja suhteelliset edut sekä sopimuspuoleksi valitun tarjoajan nimi.

Hankintaviranomaiset voivat kuitenkin päättää, että tiettyjä ensimmäisessä alakohdassa mainittuja tehtyjä sopimuksia koskevia tietoja ei anneta, jos niiden julkaiseminen olisi esteenä lainsäädännön soveltamiselle tai olisi muulla tavoin yleisen edun vastaista tai vaarantaisi julkisten tai yksityisten taloudellisten toimijoiden oikeutetut kaupalliset edut taikka voisi haitata niiden välistä rehellistä kilpailua.

2. Hankintaviranomaisten on ilmoitettava ehdokkaille ja tarjoajille mahdollisimman nopeasti ja pyydettyä kirjallisesti päätökset, jotka koskevat sopimuksen tekemistä, mukaan lukien seikat, joiden perusteella ne ovat päättäneet olla tekemättä tarjouskilpailun kohteena ollutta sopimusta tai aloittaa menettelyn uudelleen.

Torstai 17. tammikuuta 2002

47 artikla

Hankintamenettelyn päättäminen

Hankintamenettely on päätettävä sopimuksen tekemiseen tai menettelyn peruuttamiseen. Peruuttaminen on mahdollista vain, kun

- a) yhtään tarjouskilpailun ehdot täyttävää tarjousta ei ole jätetty,
- b) on olemassa muita painavia syitä, jotka eivät kuulu hankintaviranomaisen vastuualueeseen.

4 jakso

Viestintä

48 artikla

Viestintätavat

1. Kaikki tässä osassa mainitut ilmoitukset ja tiedonvaihto voidaan **toimittaa kirjeitse**, telekopiolla tai sähköisessä muodossa.

Tietojen toimittamiseen sähköisessä muodossa sovelletaan direktiiviä 1999/93/EY sekä direktiiviä 2000/31/EY.

Tarjouksen jättäminen sähköisessä muodossa voi tapahtua ainoastaan soveltamalla direktiivin 1999/93/EY mukaista kehittyntä sähköistä allekirjoitusta ja tarjouksen sisällön luotettavaa salausta.

2. Tiedottamisessa ja tiedonvaihdossa **sekä tietojen tallentamisessa, säilyttämisessä ja käsittelyssä** varmistetaan, että tiedot kokonaisuudessaan sekä tarjousten ja taloudellisten toimijoiden toimittamien tietojen luottamuksellisuus säilyvät ja että hankintaviranomaiset saavat tietää tarjousten sisällöstä vasta tarjousten esittämiselle asetetun määräajan päätyttyä.

3. Jos tarjouksia toimitetaan sähköisessä muodossa, tarjoajien on sitouduttava toimittamaan tarvittaessa 53–57 ja 60 artiklan mukaisesti vaaditut asiakirjat, todistukset, vakuutukset ja ilmoitukset viimeistään tarjousten avaamista edeltävänä päivänä.

4. Tapa, joka on valittu tarjousten toimittamiseen, ei saa aiheuttaa esteitä sisämarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle.

5. Hankintaviranomaiset toimittavat tarjoajille pyynnöstä hyväksytyin kolmannen osapuolen laatiman todistuksen siitä, että heillä on käytössään asianmukaiset keinot turvata tarjoajien tietojen luottamuksellisuus niiden toimittamisen aikana ja vastaanottamisen jälkeen.

5 jakso

Selvitykset

49 artikla

Selvitysten sisältö

Hankintaviranomaisten on laadittava jokaisesta sopimuksesta kirjallinen selvitys, josta on ilmentävä ainakin:

- a) hankintaviranomaisen nimi ja osoite sekä sopimuksen kohde ja arvo;
- b) hyväksytyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä valinnan perustelut;
- c) hylättyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä hylkäämisen perusteet;

Torstai 17. tammikuuta 2002

- d) poikkeuksellisen alhaiseksi katsottujen tarjousten hylkäämisen perusteet;
- e) sopimuspuoleksi valitun tarjoajan nimi, tämän tarjouksen valinnan perustelut ja, jos tiedossa, se osuus sopimuksesta, jonka sopimuspuoleksi valittu tarjoaja mahdollisesti aikoo antaa alihankintana kolmansille;
- f) neuvottelumenettelyn osalta 32 ja 35 artiklassa tarkoitetut näiden menettelyjen noudattamiseen oikeuttavat olosuhteet;
- g) tarvittaessa seikat, joiden perusteella hankintaviranomainen on päättänyt olla tekemättä tarjouskilpailun kohteena ollutta sopimusta.

Edellä tarkoitettu selvitys tai sen pääkohdat on toimitettava komissiolle sen pyynnöstä.

VII LUKU

Menettelyn kulku

1 jakso

Yleiset säännökset

50 artikla

Osanottajien valinta ja hankintasopimusten tekeminen

1. Hankintasopimus on tehtävä 3 luvussa säädetyin perustein ottaen huomioon 28 artikla sen jälkeen, kun hankintaviranomaiset ovat 55–60 artiklassa tarkoitetuista taloudellista, rahoituksellista ja teknistä suorituskykyä koskevin perustein tarkastaneet niiden taloudellisten toimijoiden soveltuvuuden, joita ei ole 53 ja 54 artiklan nojalla poissuljettu hankintamenettelystä.
2. Hankintaviranomaiset voivat 2 jakson säännösten puitteissa asettaa erityisvaatimuksia suorituskyvystä ja kokemuksesta tietyn hankintasopimuksen osalta. **Puuttavaa kokemusta voidaan korvata osoituksella erityisestä suorituskyvystä.**
3. Tarjoajia avoimissa menettelyissä ja ehdokkaita rajoitetuissa ja neuvottelumenettelyissä ei voida poisulkea hankintamenettelystä sellaisten valintaperusteiden ja/tai sellaisten suorituskykyä ja kokemusta koskevien vaatimusten perusteella, joita ei oltu mainittu ilmoituksessa hankintasopimuksesta.
4. Jos hankintaviranomaisten on rajoitetussa menettelyssä tai neuvottelumenettelyssä, johon liittyy ilmoituksen hankintasopimuksesta julkaiseminen, rajoitettava 51 artiklassa säädetyin lukumäärän tai suuruusluokan puitteissa niiden ehdokkaiden määrää, joilta tarjouksia pyydetään, ne toteuttavat tämän rajoittamisen 2 kohdan mukaisesti laadituin objektiivisin perustein.

Nämä perusteet on ilmoitettava ilmoituksessa hankintasopimuksesta.

5. Hankintaviranomaiset eivät saa hyväksyä avoimissa menettelyissä sellaisia tarjoajia ja rajoitetuissa tai neuvottelumenettelyissä sellaisia ehdokkaita, jotka eivät täytä valintaperusteita ja hankintaviranomaisten ennakolta vahvistamia suorituskykyä ja kokemusta koskevia vaatimuksia.
6. Edellä 55 ja 56 artiklassa tarkoitettujen tietojen laajuus sekä tietyn hankintasopimuksen osalta vaadittu suorituskyvyn **taso on** suhteutettava sopimuksen kohteeseen. Käsitellessään näitä tietoja hankintaviranomaisten on **hankintamenettelyn aikana ja sen jälkeen kunnioitettava teknisiä salaisuuksia ja liikesalaisuuksia sekä tarjousten ja ratkaisuluonnosten ja kaikkien muiden taloudellisen toimijan toimittamien luottamuksellisten tietojen luottamuksellisuutta.**

51 artikla

Eryissäännöt rajoitetuista menettelyistä ja neuvottelumenettelyistä

1. Rajoitetuissa menettelyissä ja neuvottelumenettelyissä hankintaviranomaisten on valittava 2 jaksossa asetetut edellytykset täyttävien ehdokkaiden joukosta kunkin henkilökohtaisesta asemasta saamiensa tietojen sekä niiden tietojen ja muodollisuuksien perusteella, jotka ovat tarpeen tälle asetettavien taloudellisten ja teknisten vähimmäisedellytysten täyttämisen arvioimiseksi, ne, joilta pyydetään tarjousta tai jotka kutsutaan neuvotteluihin.

Torstai 17. tammikuuta 2002

2. Tehdessään hankintasopimuksen rajoitetulla menettelyllä tai neuvottelumenettelyllä, johon liittyy ilmoituksen hankintasopimuksesta julkaiseminen, eli 32 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa, hankintaviranomaiset voivat määrätä niiden ehdokkaiden vähimmäismäärän, jolle ne aikovat esittää tarjous- tai neuvottelupyynnön. Vähimmäismäärä on viisi ehdokasta rajoitetuissa menettelyissä ja kolme ehdokasta neuvottelumenettelyissä. Hankintaviranomaiset voivat myös määrätä niiden ehdokkaiden enimmäismäärän, jolle ne aikovat esittää tarjouspyynnön, kun tämä enimmäismäärä vahvistetaan niin, ettei se aiheuta rajoituksia kilpailulle. Näin vahvistetut lukumäärät ilmoitetaan ilmoituksessa hankintasopimuksesta.

52 artikla

Kelpoisuusjärjestelmä

1. *Hankintaviranomaiset voivat halutessaan ottaa käyttöön taloudellisten toimijoiden kelpoisuusjärjestelmän ja soveltaa sitä.*

Hankintaviranomaisten, jotka ottavat käyttöön kelpoisuusjärjestelmän, on varmistettava, että taloudelliset toimijat voivat hakea kelpoisuutta koko ajan.

2. *Edellä 1 kohdassa esitettyyn järjestelmään voi sisältyä erilaisia kelpoisuustasoja.*

Sitä on sovellettava hankintaviranomaisten vahvistamien objektiivisten perusteiden ja sääntöjen perusteella.

Mikäli näihin perusteisiin ja sääntöihin sisältyy teknisiä eritelmiä, sovelletaan 27 artiklan sääntöjä. Perusteita ja sääntöjä voidaan tarvittaessa ajantasaistaa.

3. *Edellä 2 kohdassa tarkoitettujen kelpoisuusperusteiden ja -säännöiden on ilmoitettava pyynnöstä taloudellisille toimijoille. Näiden perusteiden ja sääntöjen ajantasaistamisesta on ilmoitettava asianosaisille taloudellisille toimijoille. Jos hankintaviranomainen katsoo, että joidenkin muiden viranomaisten tai elinten kelpoisuusjärjestelmä täyttää sen vaatimukset, sen on ilmoitettava asianosaisille taloudellisille toimijoille tällaisten viranomaisten tai elinten nimet.*

4. *Hyväksytyistä taloudellisista toimijoista on pidettävä kirjallista rekisteriä. Se voidaan jakaa alaryhmiin kelpoisuuden oikeuttaman sopimustyyppien perusteella.*

5. *Kun ilmoitus kelpoisuusjärjestelmän olemassaolosta on julkaistu 39 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen, rajoitettuun menettelyyn osallistuvat tarjoajat tai neuvottelumenettelyyn osallistujat valitaan pätevistä hakijoista järjestelmän mukaisella tavalla.*

2 jakso

Laadulliset valintaperusteet

53 artikla

Ehdokkaan tai tarjoajan henkilökohtainen asema

1. Hankintoihin osallistumisesta poissuljetaan taloudellinen toimija, joka hankintamenettelyn alkua edeltävien viiden vuoden aikana on tuomittu lainvoimaisella päätöksellä ammattinsa harjoittamiseen liittyvästä lainvastaisesta teosta, joita ovat:

- a) vakavat rikkomukset, jotka ovat rikollisjärjestön toiminnan kaltaisia, kun rikollisjärjestöllä tarkoitetaan useamman kuin kahden henkilön muodostamaa tietyn ajan kestävästä järjestäytyneestä yhteenliittymästä, joka toimii yhteistuumiin tavoitteenaan saada aineellista hyötyä ja tarpeen mukaan vaikuttaa aiheettomasti viranomaisten toimintaan,
- b) lahjuksen antaminen eli lupaaminen tai antaminen suoraan taikka kolmannen välityksellä jäsenvaltion, kolmannen valtion tai kansainvälisen järjestön virkamiehelle tai julkiselle viranomaiselle itselleen taikka kolmannelle minkä tahansa laatuinen etu siitä, että hän toimii virkavelvollisuuksiensa vastaisesti tai jättää virkavelvollisuuksiensa vastaisesti toimimatta virkatehtävissään tai virkatehtävien hoitamiseen liittyviä tehtäviä suorittaessaan,

Torstai 17. tammikuuta 2002

- c) yhteisön taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 annetulla neuvoston säädöksellä⁽¹⁾ tehdyn yleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitetut petokset,
- d) *rahanpesurikos rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä 10 päivänä kesäkuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/308/ETY⁽²⁾ 1 artiklan nojalla,*
- e) *sisämarkkinoilla tehtyjen julkisten sopimusten myöntämisen yhteydessä ilmenneet petolliset menettelyt tai muut vilpilliset ja kilpailun vastaiset menettelyt,*
- f) *työehtosopimuksiin perustuvien ja muiden työ- ja sosiaalioikeudellisten määräysten ja lakien noudattamatta jättäminen siinä maassa, johon taloudellinen toimija on sijoittautunut, tai jossakin toisessa maassa (esimerkiksi jonkin edellisen hankintaviranomaisen kotimaassa),*
- g) *huuhausainerikokset, jotka on mainittu 19 joulukuuta 1988 Wienissä hyväksytyssä Yhdistyneiden Kansakuntien huuhausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittoman kaupan torjuntaa koskevan yleissopimuksen 3 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.*

2. Hankinnoista voidaan poissulkea taloudellinen toimija, **joka:**

- a) **on** asianosaisena oikeudenkäynnissä, jonka tarkoituksena on konkurssiin asettaminen, yhtiön purkaminen tai muuhun selvitystilaan asettaminen tai akordikäsittely, taikka muussa vastaavassa kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvassa oikeudenkäyntimenettelyssä,
- b) on tuomittu **kyseisessä jäsenvaltiossa** lainvoimaisella päätöksellä ammattinsa harjoittamiseen liittyvästä lainvastaisesta teosta,
- c) on ammattitoiminnassaan syylistynyt vakavaan virheeseen, jonka hankintaviranomaiset voivat näyttää toteen, **liitteessä XI mainittujen keskeisten kansainvälisten työnormien rikkominen ja yhteisön perustavanlaatuisen työsuojelua ja työoloja koskevan lainsäädännön rikkominen mukaan luettuina,**
- d) on laiminlyönyt velvollisuutensa suorittaa sen valtion, johon taloudellinen toimija on sijoittautunut, tai sen valtion, jossa hankintaviranomainen on, lainsäädännön mukaisia sosiaaliturvamaksuja,
- e) **on laiminlyönyt voimassaolevien säädösten, mukaan luettuna lakeihin, työehtosopimuksiin ja työ-sopimuksiin sisältyvät määräykset, mukaiset työntekijöiden työsuojelua koskevat velvoitteet ja työntekijöiden edustajia koskevat työoikeudelliset velvoitteet. Tarjouskilpailusta poissulkemisen perusteeksi tällainen rikkominen on osoitettava toimivaltaisen tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä. Poissulkeminen ja sen kesto eivät saa olla suhteettomia rikkomuksen merkitykseen nähden,**
- f) on laiminlyönyt velvollisuutensa maksaa asianomaisten valtioiden lainsäädännön mukaisia veroja,
- g) on tämän luvun soveltamiseksi vaadittavia tietoja ilmoittaessaan vakavasti syylistynyt väärin tietojen antamiseen,
- h) **on tuomittu tuomioistuimessa tai josta toimivaltainen kansallinen viranomainen todisteiden avulla on osoittanut, että toimija ei ole täyttänyt työsuojelua ja työterveyttä koskevia yhteisön lainsäädännön tai kansallisen lainsäädännön mukaisia velvollisuuksiaan.**

3. **Hankintoihin osallistumisesta poissuljetaan taloudellinen toimija, joka on konkurssissa, purkamiseen liittyvässä tai muussa selvitystilassa, on sopinut akordista velkojien kanssa tai on keskeyttänyt liiketoimintansa taikka on muun vastaavan kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvan menettelyn alainen.**

⁽¹⁾ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 48.

⁽²⁾ EYVL L 166, 28.6.1991, s. 77. Direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/97/EY (EYVL L 344, 28.12.2001, s. 76).

Torstai 17. tammikuuta 2002

4. Jos hankintaviranomainen vaatii taloudellista toimijaa näyttämään, ettei sitä koske mikään 1 kohdan ja 2 kohdan a, b, d, f tai h alakohdassa tarkoitetuista tapauksista, sen on hyväksyttävä riittäväksi todisteeksi:

- a) edellä 1 kohdan ja 2 kohdan a, b ja h alakohdan osalta ote rikosrekisteristä, tai jollei sellaista ole, sen valtion, josta taloudellinen toimija on peräisin tai josta tämä tulee, toimivaltaisen oikeus- tai hallintoviranomaisen antama vastaava asiakirja, josta ilmenee, että nämä vaatimukset täyttyvät,
- b) edellä 2 kohdan d ja f alakohdan osalta kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antama todistus.

5. Jos kyseisessä valtiossa ei anneta 3 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja tai todistuksia taikka jos kaikki 1 kohdassa ja 2 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettut tapaukset eivät ilmene niistä, niiden sijasta voidaan antaa valaehdotus, tai jos jäsenvaltiossa ei käytetä valaa, vakuutuksella vahvistettu ilmoitus, jonka asianomainen antaa sen valtion, josta tämä on peräisin tai tulee, toimivaltaiselle oikeus- tai hallintoviranomaiselle, notaarille tai hyväksytylle ammatilliselle toimielimelle.

6. Jäsenvaltioiden on nimettävä ne viranomaiset ja toimielimet, joilla on toimivalta antaa 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja, todistuksia ja ilmoituksia, sekä ilmoitettava ne muille jäsenvaltioille ja komissiolle viipymättä.

54 artikla

Oikeus harjoittaa ammatillista toimintaa

Julkisia tavarahankintoja koskevan sopimuksen sopimuspuoleksi pyrkivää taloudellista toimijaa voidaan pyytää osoittamaan olevansa merkitty johonkin ammatti- tai toimialarekisteriin taikka antamaan valaehdotus tai todistus, joka täsmennetään julkisten tavarahankintojen osalta liitteessä IX A, julkisten palveluhankintojen osalta liitteessä IX B ja julkisten rakennusurakoiden osalta liitteessä IX C, siinä jäsenvaltiossa, johon tämä on sijoittautunut, säädettyjen edellytysten mukaisesti.

Jos ehdokkailla tai tarjoajilla on julkista palveluhankintaa koskevissa menettelyissä oltava erityinen valtuutus tai niiden on oltava tietyn järjestön jäseniä voidakseen suorittaa kyseistä palvelua siinä maassa, josta ne ovat peräisin, hankintaviranomainen voi vaatia niitä osoittamaan tämän valtuutuksensa tai jäsenyytensä.

55 artikla

Taloudellinen ja rahoituksellinen tilanne

1. Osoitukseksi taloudellisen toimijan taloudellisesta ja rahoituksellisesta tilanteesta voidaan yleensä toimittaa yksi tai useampi seuraavista viiteasiakirjoista:

- a) pankkien antamat asianmukaiset lausunnot tai todistus asianmukaisesta ammatinharjoittajan vastuuvakuutuksesta,
- b) yrityksen taseet tai otteet niistä, jos sen valtion lainsäädännössä, johon taloudellinen toimija on sijoittautunut, edellytetään taseen julkistamista,
- c) kokonaisliikevaihtoa koskeva vakuutus.

2. Hankintaviranomaisten on ilmoituksessaan hankintasopimuksesta tai tarjouspyynnössään ilmoitettava, mikä tai mitkä 1 kohdassa tarkoitetuista viiteasiakirjoista niille on esitettävä ja mitä muita viiteasiakirjoja ne aikoivat hankkia.

3. Jos taloudellinen toimija ei hyväksyttävästä syystä voi toimittaa hankintaviranomaiselle sen pyytämiä viiteasiakirjoja, se saa osoittaa taloudellisen ja rahoituksellisen tilanteensa jollain muulla hankintaviranomaisten hyväksymällä asiakirjalla.

56 artikla

Tekninen ja/tai ammatillinen pätevyys

1. Taloudellisten toimijoiden tekninen ja/tai ammatillinen pätevyys arvioidaan ja todennetaan 2, 3 ja 4 kohdan säännösten mukaisesti.
2. Julkisia tavarahankintoja koskevissa menettelyissä tavarantoimittajan tekninen suorituskyky voidaan osoittaa yhdellä tai useammalla seuraavista tavoista toimitettavien tuotteiden luonteen, määrän ja käyttötarkoituksen mukaan:
  - a) luettelo tärkeimmistä toimituksista sekä tiedot niiden arvosta, ajankohdasta sekä julkisesta tai yksityisestä vastaanottajasta viimeksi kuluneilta kolmelta vuodelta:
    - viranomaisille toimitettuja tavaroita koskevien asiakirjojen on oltava toimivaltaisen viranomaisen antamia tai vahvistamia todistuksia,
    - yksityisille ostajille toimitetut tavarat on ostajan todistettava toimitetuiksi, tai jollei tämä ole mahdollista, tavarantoimittajan on vakuutettava ne toimitetuiksi;
  - b) selvitys tavarantoimittajan teknisistä välineistä, laadunvarmistustoimenpiteistä, **ympäristönsuojelusta sekä työsuojelusta ja työterveydestä** ja tämän yrityksen käyttämistä tutkimus- ja kokeilujärjestelmistä;
  - c) selvitys sekä tavarantoimittajan yritykseen kuuluvista että sen ulkopuolisista teknisistä asiantuntijoista tai teknisistä laitoksista, erityisesti niistä, jotka vastaavat laadunvalvonnasta, **ympäristöasioiden hallinnasta sekä työsuojelusta ja työterveydestä**;
  - d) toimitettavien tuotteiden näytteet, selostukset ja/tai valokuvat, joiden oikeaperäisyys on voitava todistaa hankintaviranomaisen pyynnöstä;
  - e) virallisten laadunvalvontaelinten tai toimivaltaisiksi tunnustettujen laitosten todistukset, jotka osoittavat tiettyihin eritelmiin tai standardeihin viittaamalla määriteltujen tavaroiden todetun vaatimustenmukaisuuden kyseisten eritelmien tai standardien kanssa;
  - f) jos toimitettavat tuotteet ovat monimutkaisia tai niitä tarvitaan poikkeuksellisesti vain tiettyä tarkoitusta varten, tarkastus, jonka suorittaa hankintaviranomainen tai tämän puolesta sen valtion, johon tavarantoimittaja on sijoittautunut, toimivaltainen virallinen toimielin suostumuksellaan, tämä tarkastus koskee tavarantoimittajan tuotantokapasiteettia ja tarvittaessa sen tutkimus- ja kokeilujärjestelmiä sekä laadunvalvontatoimenpiteitä.
3. Julkisia palveluhankintoja koskevissa menettelyissä palvelujen suorittajien kyky suorittaa palveluja voidaan arvioida erityisesti näiden ammattitaidon, tehokkuuden, kokemuksen ja luotettavuuden perusteella.

Palvelujen suorittajan tekninen suorituskyky voidaan osoittaa yhdellä tai useammalla seuraavista tavoista suoritettavien palvelujen luonteen, määrän ja käyttötarkoituksen mukaan:

- a) todistukset palvelujen suorittajan ja/tai yrityksen johtohenkilöiden sekä erityisesti palvelujen suorittamisesta vastaavan yhden tai useamman henkilön koulutuksesta ja ammatillisesta pätevyydestä;
- b) luettelo tärkeimmistä palveluista sekä tiedot niiden arvosta, ajankohdasta sekä julkisesta tai yksityisestä vastaanottajasta viimeksi kuluneilta kolmelta vuodelta:
  - hankintaviranomaisille suoritettuja palveluja koskevien asiakirjojen on oltava toimivaltaisen viranomaisen antamia tai vahvistamia todistuksia,
  - yksityisille ostajille suoritettavat palvelut on hankkijan todistettava suoritetuiksi, tai jollei tämä ole mahdollista, palvelujen suorittajan on vakuutettava palvelut suoritetuiksi;
- c) selvitys palvelujen suorittamiseen osallistuvista, sekä palvelujen suorittajan yritykseen kuuluvista että sen ulkopuolisista teknisistä asiantuntijoista tai teknisistä laitoksista, erityisesti niistä, jotka vastaavat laadunvalvonnasta, **ympäristöasioiden hallinnasta tai työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta**;
- d) selvitys palvelujen suorittajan työvoiman vuotuisesta keskimäärästä ja johtohenkilöiden lukumäärästä kolmelta viimeksi kuluneelta vuodelta;

Torstai 17. tammikuuta 2002

- e) selvitys työvälineistä, kalustosta tai teknisistä laitteista, jotka ovat palvelujen suorittajan käytettävissä palvelujen suorittamista varten;
  - f) selostus palvelujen suorittajan laadunvarmistustoimenpiteistä ja tämän yrityksen käyttämistä tutkimus- ja kokeilujärjestelmistä;
  - g) jos suoritettavat palvelut ovat monitahoisia tai niitä tarvitaan poikkeuksellisesti ainoastaan tiettyä tarkoitusta varten, tarkastus, jonka suorittaa hankintaviranomainen tai tämän puolesta sen valtion, johon palvelujen suorittaja on sijoittautunut, toimivaltainen virallinen toimielin suostumuksellaan; tämä tarkastus koskee palvelujen suorittajan teknistä suorituskkyä ja tarvittaessa sen tutkimus- ja kokeilujärjestelmiä sekä laadunvalvontatoimenpiteitä;
  - h) ilmoitus siitä, miltä osin palvelujen suorittaja mahdollisesti aikoo antaa sopimuksen alihankkijoiden toteutettavaksi.
4. Julkisia rakennusurakoita koskevissa menettelyissä voidaan osoitukseksi urakoitsijan teknisestä suorituskyvystä **ja luotettavuudesta** toimittaa:
- a) todistukset urakoitsijan ja/tai yrityksen johtohenkilöiden sekä erityisesti kyseisistä rakennustöistä vastaavan tai vastaavien henkilöiden koulutuksesta ja ammatillisesta pätevyydestä;
  - b) luettelo viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana toteutetuista rakennusurakoista, jonka liitteenä on todistukset merkittävimpien urakoiden asianmukaisesta toteuttamisesta. Todistuksista on käytävä ilmi urakoiden arvo, ajankohta ja paikka, ja niissä on erikseen ilmoitettava, toteutettiin urakat ammattialan sääntöjen mukaan ja saatettiin ne asianmukaisesti päätökseen. Tarvittaessa toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava nämä todistukset suoraan hankintaviranomaiselle;
  - c) selvitys työkaluista, laitteistoista ja teknisistä välineistä, joita urakoitsija käyttää urakan toteuttamisessa;
  - d) selvitys yrityksen keskimääräisestä vuosittaisesta työvoimasta ja johtohenkilöiden lukumäärästä kolmelta viimeksi kuluneelta vuodelta;
  - e) selvitys sekä yritykseen kuuluvista että sen ulkopuolisista teknisistä asiantuntijoista tai teknisistä laitoksista, joita urakoitsija käyttää urakan toteuttamisessa;
- f) selostus urakoitsijan ympäristöasioiden hallintakäytännöistä.**
5. Hankintaviranomaisten on ilmoituksessaan tai tarjouspyynnössään ilmoitettava, mitkä 2, 3 ja 4 kohdassa säädetyistä viiteasiakirjoista sille on esitettävä.

57 artikla**Laadunvarmistusstandardit**

Jos hankintaviranomaiset vaativat esitettäväksi riippumattomien laitosten antamia todistuksia siitä, että taloudellinen toimija täyttää tiettyjen laadunvarmistusstandardien vaatimukset, niiden on viitattava alan eurooppalaisiin standardisarjoihin perustuviin laadunvarmistusjärjestelmiin, jotka varmentamista koskevia eurooppalaisten standardisarjoja noudattavat laitokset ovat vahvistaneet. Hankintaviranomaisten on hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden toimielinten antamat vastaavat todistukset. Niiden on myös hyväksyttävä muut taloudellisten toimijoiden toimittamat todistukset vastaavien laadunvarmistustoimenpiteiden suorittamisesta, jos näiden saatavilla ei ole mainittuja todistuksia tai nämä eivät voi hankkia niitä asetetussa määräajassa.

58 artikla**Ympäristöasioiden hallintaa koskevat standardit**

Jos hankintaviranomaiset vaativat esitettäväksi riippumattomien laitosten antamia todistuksia siitä, että taloudellinen toimija täyttää tiettyjen ympäristöasioiden hallintaa koskevien standardien vaatimukset, niiden on viitattava yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS) tai alan

Torstai 17. tammikuuta 2002

eurooppalaisiin tai kansainvälisiin standardeihin perustuviin ympäristöasioiden hallintaa koskeviin standardeihin, jotka yhteisön oikeutta tai varmentamista koskevia eurooppalaisia tai kansainvälisiä standardeja noudattavat laitokset ovat vahvistaneet. Hankintaviranomaisten on hyväksyttävä muiden jäsenvaltioiden toimielinten antamat vastaavat todistukset. Niiden on myös hyväksyttävä muut taloudellisten toimijoiden toimittamat todistukset vastaavien ympäristöasioiden hallintaa koskevien toimenpiteiden suorittamisesta, jos näiden saatavilla ei ole mainittuja todistuksia tai nämä eivät voi hankkia niitä asetetussa määräajassa.

59 artikla

Täydentävät asiakirjat ja lisätiedot

Hankintaviranomainen voi 53–56 artiklassa säädetyin rajoituksin pyytää taloudellisia toimijoita täydentämään antamiaan todistuksia ja muita asiakirjoja tai täsmentämään niitä.

60 artikla

Hyväksytyjen taloudellisten toimijoiden viralliset luettelot

1. Jäsenvaltioiden, jotka pitävät virallisia luetteloja hyväksytyistä tavarantoimittajista, palvelujen suorittajista ja urakoitsijoista, on mukautettava luettelot 53 artiklan 1 kohdan ja 2 kohdan a–d ja g alakohdan sekä 54 ja 55 artiklan sekä 56 artiklan 2 kohdan säännöksiin tavarantoimittajille, 3 kohdan säännöksiin palvelujen suorittajille ja 4 kohdan säännöksiin urakoitsijoille.

2. Virallisiin luetteloihin merkityt taloudelliset toimijat voivat kutakin sopimusta varten toimittaa hankintaviranomaisille toimivaltaisen viranomaisen antaman todistuksen rekisteröinnistä. Todistuksessa on mainittava ne viiteasiakirjat, joiden perusteella tavarantoimittaja on merkitty luetteloon, sekä luokka, johon ne on luettelossa sijoitettu.

3. Muiden jäsenvaltioiden hankintaviranomaisten on hyväksyttävä toimivaltaisten toimielinten todistama merkintä virallisiin luetteloihin osoitukseksi tavarantoimittajan soveltuvuudesta ainoastaan siltä osin kuin 53 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a–d ja g alakohdassa, 54 artiklassa, 55 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa ja 56 artiklan 2 kohdan a alakohdassa säädetään.

Muiden jäsenvaltioiden hankintaviranomaisten on hyväksyttävä toimivaltaisten toimielinten todistama rekisteröinti virallisiin luetteloihin osoitukseksi palvelujen suorittajan luokituksensa mukaisesta soveltuvuudesta vain siltä osin kuin 53 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a–d ja g alakohdassa, 54 artiklassa, 55 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa ja 56 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan a alakohdassa säädetään.

Muiden jäsenvaltioiden hankintaviranomaisten on hyväksyttävä toimivaltaisten toimielinten todistama urakoitsijan merkintä virallisiin luetteloihin osoitukseksi urakoitsijan soveltuvuudesta luokituksensa mukaisiin tuihin vain siltä osin kuin 53 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a–d ja g alakohdassa, 54 artiklassa, 55 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdassa ja 56 artiklan 4 kohdan b ja d alakohdassa säädetään.

4. Virallisiin luetteloihin tehdyn merkinnän mukaisia tietoja ei saa kyseenalaistaa. Jokaiselta luetteloon merkityltä taloudelliselta toimijalta voidaan kuitenkin jokaisen sopimuksen yhteydessä vaatia lisätodistus sosiaaliturvamaksujen suorittamisesta.

Muiden jäsenvaltioiden hankintaviranomaiset saavat soveltaa 3 kohdan ja tämän kohdan ensimmäisen alakohdan säännöksiä ainoastaan niihin taloudellisiin toimijoihin, jotka ovat sijoittautuneet virallista luetteloa pitävään jäsenvaltioon.

5. Merkittäessä muista jäsenvaltioista olevia taloudellisia toimijoita viralliseen luetteloon niiltä ei saa vaatia muita kuin kotimaisilta taloudellisilta toimijoilta vaadittavia todisteita ja ilmoituksia, eikä missään tapauksessa muita kuin 53, 54, 55, 56 ja 57 artiklassa tarkoitettuja todisteita ja ilmoituksia eikä myöskään tavarantoimittajilta muita kuin 56 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja tai palvelujen suorittajilta muita kuin 56 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja taikka urakoitsijoilta muita kuin 56 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja todisteita ja ilmoituksia.

6. Virallisia luetteloita pitävien jäsenvaltioiden on ilmoitettava muille jäsenvaltioille sen toimielimen osoite, jolta merkintää luetteloihin voi hakea.

Torstai 17. tammikuuta 2002

61 artikla

Yksityisoikeudelliset todentamiselimet

Jotta taataan 1, 2 ja 3 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttaminen, jäsenvaltiot voivat säätää, että 53, 54, 55, 56 ja 57 artiklassa tarkoitettujen vaatimusten todentaminen tapahtuu asianmukaisesti valtuutettujen yksityisoikeudellisten todentamiselinten välityksellä.

3 jakso

Hankintasopimuksen tekeminen

62 artikla

Hankintasopimuksen tekoperusteet

1. Rajoittamatta kansallisten, tietyistä palveluista perittäviä korvauksia koskevien lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten soveltamista hankintaviranomaiset käyttävät seuraavia hankintasopimusten tekoperusteita:

- a) joko yksinomaan alinta hintaa;
- b) tai, kun hankintasopimus **tehdään taloudellisesti** edullisimman tarjouksen perusteella, kyseessä olevan sopimuksen **kohteeseen liittyviä** eri perusteita: esimerkiksi laatua, hintaa, teknisiä ansioita, esteettisiä ja toiminnallisia ominaisuuksia, ympäristöystävällisyyttä, **tuotantomenetelmät mukaan lukien**, käyttökustannuksia, kannattavuutta, laatua, myynnin jälkeistä palvelua ja teknistä tukea, toimituspäivää sekä toimitus- tai toteutusaikaa **ja tarjoajan yhdenvertaisen kohtelun politiikkaa**.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdan mukaisessa tapauksessa hankintaviranomainen täsmentää **tärkeysjärjestykseen asetetut lisäperusteet**:

- a) ilmoituksessa hankintasopimuksesta tai tarjouseritelmässä, kun on kyse avoimista menettelyistä,
- b) ilmoituksessa hankintasopimuksesta, kun on kyse rajoitetuista menettelyistä tai **neuvottelumenettelyistä**.

Rajoitetuissa menettelyissä tai neuvottelumenettelyissä hankintaviranomainen voi poikkeuksellisesti ja hankintasopimuksen erityisominaisuuksiin liittyvissä asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ilmoittaa **järjestyksen** tarjouseritelmässä tai tarjouspyynnössä. Erityisen monitahoisissa hankintoja koskevissa sopimuksissa, jotka tehdään 33 artiklassa tarkoitettujen menettelysääntöjen mukaisesti, tämä **järjestys** on samoin edellytyksin ilmoitettava neuvottelupyynnössä.

63 artikla

Poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset

Jos tiettyä hankintasopimusta varten jätetyt tarjoukset **vaikuttavat poikkeuksellisen** alhaisilta, hankintaviranomaisen on, ennen kuin se voi hylätä tarjoukset, pyydettävä kirjallisesti tiedot olennaisiksi katsomistaan tarjouksen pääkohdista ja saamansa selvityksen perusteella tarkastettava nämä pääkohdat kaikki näkökohdat huomioon ottaen.

Hankintaviranomaiseen on otettava huomioon selvitykset, jotka perustuvat seuraaviin näkökohtiin:

- a) valmistusmenetelmä, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisuus;
- b) *valitut tekniset ratkaisut ja/tai tarjoajaa suosivat poikkeuksellisen edulliset* tuotteiden toimittamisen, palvelun suorittamisen tai urakan toteuttamisen edellytykset;
- c) tarjoajan hankkeen omintakeisuus;
- d) **tarjoaja ja alihankkijat noudattavat sopimuksen täytäntöönpanossa työsuojelua ja työoloja koskevia säännöksiä, mukaan lukien kolmansista maista peräisin olevia tavaroita ja palveluja toimitettaessa liitteessä XI esitettyjen tärkeimpien kansainvälisten työnormien noudattaminen.**

Torstai 17. tammikuuta 2002

Hankintaviranomainen, joka toteaa tarjouksen olevan poikkeuksellisen alhainen tarjoajan saaman valtionavun takia, voi hylätä tarjouksen vasta kuultuaan tarjoajaa ja jos tämä ei pysty osoittamaan hankintaviranomaisen asettaman riittävän pitkän määräajan kuluessa, että kyseessä oleva tuki on ilmoitettu komissiolle perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesti ja että komissio on hyväksynyt sen. Hankintaviranomaisen, joka hylkää tarjouksen näissä tapauksissa, on ilmoitettava siitä komissiolle.

III OSASTO

Yksin- tai erityisoikeuksien myöntäminen

64 artikla

Pakollinen lauseke

Kun hankintaviranomainen myöntää muulle yksikölle kuin tällaiselle hankintaviranomaiselle, sen oikeudellisesta asemasta riippumatta, erityis- tai yksinoikeuksia harjoittaa julkista palvelutoimintaa, on asiakirjassa, jolla oikeus myönnetään, määrättävä, että kyseisen yksikön on tähän toimintaan kuuluvia julkisia tavara-hankintoja koskevia sopimuksia kolmansien kanssa tehdessään noudatettava perustamissopimuksen määräyksiä ja periaatteita.

IV OSASTO

Palvelujen alan suunnittelukilpailuihin sovellettavat säännöt

65 artikla

Yleiset säännökset

1. *Suunnittelukilpailun* järjestämistä koskevat säännöt on vahvistettava 65–72 artiklan mukaisesti, ja ne on saatettava kaikkien suunnittelukilpailuun osallistumisesta kiinnostuneiden saataville.
2. *Suunnittelukilpailuun* osallistumista ei saa rajoittaa:
  - a) jäsenvaltion alueeseen tai alueen osaan,
  - b) sillä perusteella, että sen jäsenvaltion lain mukaan, jossa kilpailu järjestetään, osallistujien on oltava joko luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä.

66 artikla

Soveltamisala

1. *Suunnittelukilpailut* on järjestettävä tämän osaston säännösten mukaisesti:
  - a) vähintään 130 000 euron kynnysarvosta lähtien sellaiset hankintaviranomaiset, jotka ovat liitteessä IV lueteltuja keskushallinnon viranomaisia,
  - b) vähintään 200 000 euron kynnysarvosta lähtien sellaiset hankintaviranomaiset, jotka ovat muita kuin liitteessä IV tarkoitettuja hankintaviranomaisia.
2. Tämän osaston säännöksiä sovelletaan:
  - a) suunnittelukilpailuihin, jotka järjestetään julkisia palveluhankintoja koskevan menettelyn puitteissa;
  - b) suunnittelukilpailuihin, joissa osallistujille annetaan palkintoja ja/tai maksetaan palkkioita.

Edellä a alakohdassa kynnysarvolla tarkoitetaan palvelujen arvoa ilman arvonnlisäveroa.

Edellä b alakohdassa kynnysarvolla tarkoitetaan palkintojen ja palkkioiden kokonaismäärää.

Torstai 17. tammikuuta 2002

67 artikla

Soveltamisalasta poissulkeminen

Tätä osastoa ei sovelleta:

1. [vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen alan hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta annetussa] direktiivissä .../.../EY tarkoitettuihin suunnittelukilpailuihin, jotka ovat yhtä tai useampaa mainitun direktiivin 3–6 artiklassa tarkoitettua toimintaa harjoittavien hankintaviranomaisten järjestämiä ja jotka järjestetään kyseisen toiminnan harjoittamiseksi, eikä suunnittelukilpailuihin, jotka on poissuljettu mainitun direktiivin soveltamisalasta sen 5 artiklan 2 kohdan ja 63 artiklan nojalla;
2. suunnittelukilpailuihin, joiden pääasiallisena tarkoituksena on se, että hankintaviranomaiset voivat saattaa yleisiä televerkkoja saataville tai pitää niitä yllä taikka tarjota yhtä tai useampaa yleistä telepalvelua;
3. suunnittelukilpailuihin, joita säännellään erilaisilla menettelysäännöillä ja joiden järjestäminen perustuu:
  - a) perustamissopimuksen mukaiseen jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan väliseen kansainväliseen sopimukseen, joka koskee allekirjoittajavaltioiden yhteisen hankkeen toteuttamiseksi tai hyödyntämiseksi tarkoitettuja palveluja; kukin sopimus on toimitettava komissiolle, joka voi kuulla asiassa julkisia hankintoja käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa;
  - b) jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa toimivia yrityksiä koskevaan joukkojen sijoittamiseen liittyvään kansainväliseen sopimukseen;
  - c) kansainvälisen järjestön erityismenettelyyn.

68 artikla

Ilmoitukset

1. Hankintaviranomaisten, jotka haluavat järjestää suunnittelukilpailun, on julkaistava ilmoitus suunnittelukilpailusta.
2. Hankintaviranomaisten, jotka ovat järjestäneet suunnittelukilpailun, on lähetettävä ilmoitus menettelyn tuloksista liitteen VIII mukaisesti, ja niiden on voitava osoittaa, minä päivänä ilmoitukset on lähetetty.

Jos suunnittelukilpailun tuloksia koskevan tiedon julkistaminen estäisi lain soveltamista tai olisi muuten yleisen edun vastaista taikka vaarantaisi julkisten tai yksityisten yritysten laillisia kaupallisia etuja taikka voisi haitata palvelujen suorittajien välistä rehellistä kilpailua, tällaista tietoa ei tarvitse julkaista.

3. Hankintaviranomaiset voivat julkaista liitteen VIII mukaisesti ilmoituksia, jotka koskevat tässä osastossa säädetyn julkaisemisveloitteen piiriin kuulumattomia suunnittelukilpailuja.

69 artikla

Ilmoitusten laatiminen ja yksityiskohtaiset säännöt niiden julkaisemisesta

1. Ilmoitukset on laadittava komission 85 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun menettelyn mukaisesti hyväksymässä vakimuodossa, ja niissä on oltava vähintään liitteessä VII B ilmoitetut tiedot.
2. Ilmoitukset on julkaistava liitteessä VIII säädettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.
3. Ilmoitukset, jotka on laadittu ja lähetetty sähköisessä muodossa liitteessä VIII olevien julkaisemista koskevien teknisten eritelmien mukaisesti, on julkaistava viiden päivän kuluessa niiden lähettämisestä.

Ilmoitukset, joita ei ole lähetetty sähköisessä muodossa liitteessä VIII olevien julkaisemista koskevien teknisten eritelmien mukaisesti, on julkaistava 12 päivän kuluessa niiden lähettämisestä.

Torstai 17. tammikuuta 2002

4. Hankintaviranomaiset vastaavat tiedoista, jotka ne lähettävät julkaistaviksi, sekä siitä, että tiedot ovat tämän osaston säännösten mukaisia.
5. Edellä 68 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut ilmoitukset suunnittelukilpailuista on julkaistava *kokonaisuudessaan yhdellä* yhteisöjen virallisista kielistä, jonka teksti on todistusvoimainen. Jokaisen ilmoituksen keskeisistä kohdista on julkaistava yhteenveto muilla virallisilla kielillä.
6. Ilmoituksia ja niiden sisältöä ei saa julkaista kansallisesti ennen päivää, jona ne lähetetään liitteen VIII mukaisesti.
7. Jäsenvaltioissa julkaistuissa ilmoituksissa ei saa olla muita tietoja kuin ne, jotka ovat liitteen VIII mukaisesti lähetetyissä ilmoituksissa ja niissä on mainittava lähetyspäivä.
8. Yhteisö vastaa liitteen VIII mukaisesti julkaistujen ilmoitusten kustannuksista.

Niiden ilmoitusten pituus, joita ei lähetetä sähköisessä muodossa liitteessä VIII säädettyjen julkaisemista koskevien teknisten eritelmien mukaisesti, saa olla noin 650 sanaa.

70 artikla

Viestintätavat

1. Tässä osastossa mainitut kaikki ilmoitukset sekä kaikki tiedonvaihto voidaan **suorittaa kirjeitse**, telekopiolla tai sähköisessä muodossa.
2. **Tarjouksen jättäminen sähköisessä muodossa voi tapahtua ainoastaan soveltamalla direktiivin 1999/93/EY mukaista kehittyntä sähköistä allekirjoitusta ja tarjouksen sisällön luotettavaa salausta.**
3. Tässä osastossa **tarkoitettuja tietoja vaihdettaessa, tallennettaessa, säilytettäessä ja käsiteltäessä on varmistettava**, että kaikki tiedot sekä tarjousten ja palvelujen suorittajien toimittamien tietojen luottamuksellisuus säilytetään, ja hankintaviranomaiset saavat tietää suunnitelmien ja ehdotusten sisällöstä vasta suunnitelmien ja ehdotusten esittämiselle asetetun määräajan päätyttyä.
4. Jos suunnitelmia ja ehdotuksia voidaan esittää sähköisessä muodossa, suunnittelukilpailuun osallistujien on sitouduttava toimittamaan hankintayksiköiden mahdollisesti vaatimat asiakirjat, todistukset, vakuutukset ja ilmoitukset millä tahansa tarkoitukseen soveltuvalla tavalla viimeistään sitä päivää edeltävänä päivänä, jona suunnitelmat ja ehdotukset tulevat tuomariston tietoon.
5. Tapa, jolla suunnitelmat ja hankkeet päätetään toimittaa, ei saa aiheuttaa esteitä sisämarkkinoiden moitteettomalle toiminnalle.

71 artikla

Kilpailevien tarjoajien valinta

Jos suunnittelukilpailun osallistujien määrä on rajoitettu, hankintaviranomaisten on asetettava selvät ja syrjimättömät valintaperusteet. Kaikissa tapauksissa suunnittelukilpailuun on kutsuttava osallistumaan riittävä määrä ehdokkaita todellisen kilpailun varmistamiseksi.

72 artikla

Tuomariston kokoonpano ja päätökset

Tuomaristoon voi kuulua vain luonnollisia henkilöitä, jotka ovat riippumattomia suunnittelukilpailuun osallistujista. Jos suunnittelukilpailuun osallistujilta vaaditaan tiettyä ammatillista pätevyyttä, vähintään kolmasosalla tuomariston jäsenistä on oltava sama tai vastaava pätevyys.

Tuomariston on oltava päätöksissään tai lausunnoissaan riippumaton. Sen on tehtävä päätökset tai annettava lausunnot sille nimettömästi esitettyjen ehdotusten perusteella ja yksinomaan ilmoituksessa suunnittelukilpailusta esitetyillä perusteilla.

Torstai 17. tammikuuta 2002

V OSASTO

Säännöt käyttöoikeuksien alalla

I LUKU

Julkisia rakennusurakoita koskeviin käyttöoikeussopimuksiin sovellettavat säännöt

73 artikla

Soveltamisala

Tämän luvun säännöksiä sovelletaan kaikkiin hankintaviranomaisten tekemiin julkisia rakennusurakoita koskeviin käyttöoikeussopimuksiin, joiden arvo on vähintään 5 300 000 euroa.

74 artikla

Soveltamisalasta poissulkemiset

Tämän osaston säännöksiä ei sovelleta julkisiin käyttöoikeusurakoihin:

1. joiden pääasiallisena tarkoituksena on se, että hankintaviranomaiset voivat saattaa yleisiä televerkkoja saataville tai pitää niitä yllä taikka tarjota yhtä tai useampaa yleistä telepalvelua;
2. jotka on julistettu salaisiksi tai joiden toteuttaminen edellyttää kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevien lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisia erityisiä turvatoimenpiteitä taikka jos kyseisen valtion keskeiset turvallisuusedut sitä vaativat;
3. joita säännellään erilaisilla menettelysäännöillä ja joiden järjestäminen perustuu:
  - a) perustamissopimuksen mukaiseen jäsenvaltion ja yhden tai useamman kolmannen maan väliseen kansainväliseen sopimukseen, joka koskee rakennustöitä allekirjoittajavaltioiden yhteisen hankkeen toteuttamiseksi tai hyödyntämiseksi; jokainen sopimus on toimitettava komissiolle, joka voi kuulla asiassa julkisia hankintoja käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa;
  - b) jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa toimivia yrityksiä koskevaan joukkojen sijoittamiseen liittyvään kansainväliseen sopimukseen;
  - c) kansainvälisen järjestön erityismenettelyyn.

75 artikla

Ilmoituksen julkaiseminen

1. Hankintaviranomaisten, jotka haluavat tehdä sopimuksen julkisesta käyttöoikeusurakasta, on julkaistava aiettaan koskeva ilmoitus.
2. Ilmoitus on laadittava komission 85 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti hyväksymässä vakiomuodossa, ja siinä on oltava vähintään liitteessä VII C ilmoitetut tiedot.
3. Ilmoitus on julkaistava liitteessä VIII täsmennettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.
4. Ilmoitukset, jotka on laadittu ja lähetetty sähköisessä muodossa liitteessä VIII olevien julkaisemista koskevien teknisten eritelmien mukaisesti, on julkaistava viiden päivän kuluessa niiden lähettämisestä.

Ilmoitukset, joita ei ole lähetetty sähköisessä muodossa liitteessä VIII olevien julkaisemista koskevien teknisten eritelmien mukaisesti, on julkaistava 12 päivän kuluessa niiden lähettämisestä.

5. Hankintaviranomaiset vastaavat tiedoista, jotka ne lähettävät julkaistaviksi, sekä siitä, että tiedot ovat tämän direktiivin säännösten mukaisia, ja niiden on voitava näyttää, minä päivänä ilmoitus on lähetetty.

Torstai 17. tammikuuta 2002

6. Ilmoitus on julkaistava kokonaisuudessaan yhdellä Euroopan yhteisön virallisista kielistä, jonka teksti on todistusvoimainen. Ilmoituksen keskeisistä kohdista on julkaistava yhteenveto muilla virallisilla kielillä.

7. Ilmoituksia ja niiden sisältöä ei saa julkaista kansallisesti ennen päivää, jona ne lähetetään liitteen VIII mukaisesti. Jäsenvaltioissa julkaistuissa ilmoituksissa ei saa olla muita tietoja kuin ne, jotka ovat liitteen VIII mukaisesti lähetetyissä ilmoituksissa, ja niissä on mainittava lähetyspäivä.

8. Yhteisö vastaa liitteen VIII mukaisesti julkaistujen ilmoitusten kustannuksista.

Niiden ilmoitusten pituus, joita ei lähetetä sähköisessä muodossa liitteessä VIII säädettyjen julkaisemista koskevien teknisten eritelmien mukaisesti, saa olla noin 650 sanaa.

9. Hankintaviranomaiset voivat julkaista liitteen VIII mukaisesti ilmoituksia, jotka koskevat tässä luvussa säädetyn julkaisemisvelvoitteen piiriin kuulumattomia käyttöoikeussopimuksia.

76 artikla

Määräaika ehdokkuushakemusten vastaanottamiselle

Hankintaviranomaisten, jotka haluavat tehdä julkista käyttöoikeusurakkaa koskevan sopimuksen, on asetettava sitä koskevien hakemusten vastaanottamiselle vähintään 52 päivän pituinen määräaika ilmoituksen lähetyspäivästä lukien.

77 artikla

Alihankinta

Hankintaviranomainen voi:

- a) joko edellyttää, että julkisen käyttöoikeusurakan saaja antaa kolmansille sopimuksia, joiden arvo on vähintään 30 prosenttia kyseisen urakan kohteena olevien töiden kokonaisarvosta, ja antaa samalla ehdokkaille mahdollisuuden lisätä mainittua prosenttiosuutta. Tämä vähimmäisprosentti on mainittava sopimuksessa käyttöoikeusurakasta;
- b) tai pyytää käyttöoikeusurakan ehdokkaita itse mainitsemaan tarjouksissaan niiden urakoiden mahdollisen prosenttiosuuden kokonaisarvosta, jotka ne aikovat antaa kolmansille.

II LUKU

Käyttöoikeusurakan saajien tekemiin sopimuksiin sovellettavat säännöt

78 artikla

Sovellettavat säännöt, kun käyttöoikeusurakan saaja on hankintaviranomainen

Kun käyttöoikeusurakan saaja itse on 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu hankintaviranomainen, sen on noudatettava kolmansien toteuttamien rakennustöiden osalta tämän direktiivin säännöksiä julkisia rakennusurakoita koskevien hankintasopimusten tekemisestä.

79 artikla

Sovellettavat säännöt, kun käyttöoikeusurakan saaja ei ole hankintaviranomainen

Kun käyttöoikeusurakan saaja ei itse ole 1 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu hankintaviranomainen, sen on noudatettava 80, 81 ja 82 artiklan säännöksiä kolmansien kanssa tehtyjen hankintasopimusten osalta.

Torstai 17. tammikuuta 2002

80 artikla

Säännöt julkaisemisesta: kynnysarvo ja poikkeukset

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että julkisen käyttöoikeusurakan saajat soveltavat 81 artiklassa määriteltyjä sääntöjä julkaisemisesta tehdessään vähintään 5 300 000 euron arvoisia rakennusurakoita koskevia sopimuksia kolmansien kanssa.

Sääntöjä julkaisemisesta ei sovelleta urakoihin, jotka täyttävät 35 artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Kolmansina ei pidetä yrityksiä, jotka ovat muodostaneet ryhmän saadakseen käyttöoikeusurakan, eikä niihin sidossuhteessa olevia yrityksiä.

”Sidossuhteessa olevalla yrityksellä” tarkoitetaan yritystä, johon käyttöoikeusurakan saaja voi välittömästi tai välillisesti käyttää määräysvaltaa tai joka voi käyttää määräysvaltaa käyttöoikeusurakan saajaan taikka joka yhdessä käyttöoikeusurakan saajan kanssa on toisen yrityksen määräysvallan alainen omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen perusteella. Yrityksellä katsotaan olevan määräysvalta toisessa yrityksessä, kun se välittömästi tai välillisesti:

- a) omistaa enemmistön kyseisen yrityksen merkitystä pääomasta tai
- b) hallitsee enemmistöä yritysten osakkeisiin perustuvasta äänioikeudesta taikka
- c) voi nimittää yli puolet yrityksen hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä.

Hakemukseen käyttöoikeusurakasta on liitettävä täydellinen luettelo näistä yrityksistä. Luetteloa on muutettava, jos yritysten väliset suhteet myöhemmin muuttuvat.

81 artikla

Ilmoituksen julkaiseminen

1. Julkisen käyttöoikeusurakan saajien, jotka haluavat tehdä rakennusurakkaa koskevan hankintasopimuksen kolmannen kanssa, on julkaistava aiettaan koskeva ilmoitus.

2. Ilmoitus on laadittava komission 85 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti hyväksymässä vakiomuodossa, ja siinä on oltava vähintään liitteessä VII D ilmoitetut tiedot.

3. Ilmoitus on julkaistava 75 artiklan 2–8 kohdan säännösten mukaisesti.

4. Ilmoitusten vapaaehtoista julkaisemista koskevaa 75 artiklan 9 kohtaa sovelletaan.

82 artikla

Määräaika osallistumishakemusten ja tarjousten vastaanottamiselle

Käyttöoikeusurakan saajien tekemissä rakennusurakoita koskevissa hankintasopimuksissa käyttöoikeusurakan saajien on asetettava osallistumishakemusten vastaanottamiselle vähintään 37 päivän pituinen määräaika ilmoituksen hankintasopimuksesta lähetyspäivästä lukien ja tarjousten vastaanottamiselle vähintään 40 päivän pituinen määräaika ilmoituksen hankintasopimuksesta tai tarjouspyynnön lähetyspäivästä lukien.

Torstai 17. tammikuuta 2002

VI OSASTO

Tilastolliset velvoitteet, toimivalta ja loppusäännökset

83 artikla

Tilastotietojen toimittamista koskevat velvoitteet

Direktiivin soveltamisen tulosten arvioimiseksi jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle joka vuosi viimeistään 31 päivänä lokakuuta erilliset 84 artiklan mukaisesti laaditut tilastolliset kertomukset hankintaviranomaisten edellisenä vuonna tekemistä tavarahankintoja, palveluhankintoja ja rakennusurakoita koskevista sopimuksista.

84 artikla

Tilastollisen kertomuksen sisältö

1. Jokaisen liitteessä IV olevan hankintaviranomaisen osalta tilastollisessa kertomuksessa on täsmennettävä ainakin:

- a) tehtyjen hankintasopimusten lukumäärä ja arvo;
- b) hankintasopimusten lukumäärä ja kokonaisarvo *Uruguayn sopimuksen* mukaisten poikkeusten mukaan.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetut tiedot ryhmitellään mahdollisuuksien mukaan:

- a) käytettyjen hankintamenettelyjen mukaan
- b) ja jokaisen menettelyn osalta seuraavien luokkien mukaan:
  - CPV-nimikkeistön avulla kuvatut tuotteet
  - liitteessä I olevan nimikkeistön avulla kuvatut palvelut
  - liitteessä II olevan nimikkeistön avulla kuvatut rakennusurakat
- c) sopimuspuoleksi valitun taloudellisen toimijan *kansallisuuden mukaan*.

Jos sopimus tehdään neuvottelumenettelyllä, ensimmäisen *alakohdan a* alakohdassa tarkoitetut tiedot ryhmitellään lisäksi 32 ja 35 artiklassa tarkoitettujen olosuhteiden mukaan ja niissä täsmennetään jokaisen jäsenvaltion ja kolmansien valtioiden urakoitsijoiden kanssa tehtyjen sopimusten lukumäärä ja arvo.

2. Jokaisen muun kuin liitteessä IV olevan hankintaviranomaisen luokan osalta tilastollisessa kertomuksessa on täsmennettävä ainakin:

- a) edellä 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti tehtyjen hankintasopimusten lukumäärä ja arvo
- b) *Uruguayn* sopimuksen poikkeusten perusteella tehtyjen hankintasopimusten kokonaisarvo

3. Tilastollisessa kertomuksessa on täsmennettävä kaikki muut *Uruguayn* sopimuksen mukaan vaadittavat tilastotiedot.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot on määritettävä 85 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

85 artikla

Neuvoa-antava komitea

1. Komissiota avustaa neuvoston päätöksen 71/306/ETY⁽¹⁾ 1 artiklalla perustettu *julkisyhteisöjen sopimuksia käsittelevä neuvoa-antava komitea*, jäljempänä "komitea".

⁽¹⁾ EYVL L 185, 16.8.1971, s. 15. Päätös sellaisena kuin se on muutettuna *neuvoston* päätöksellä 77/63/ETY (EYVL L 13, 15.1.1977, s. 15).

Torstai 17. tammikuuta 2002

2. Viitattaessa tähän kohtaan sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 artiklassa säädettyä *neuvoa-antavaa* menettelyä ja otetaan huomioon mainitun päätöksen 7 ja 8 artikla.
3. Komitea tutkii komission aloitteesta tai jäsenvaltion pyynnöstä kaikki tämän direktiivin soveltamista koskevat kysymykset.

86 artikla

Kynnysarvojen tarkistus

1. Komissio tarkistaa 85 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen 9 artiklassa vahvistettuja kynnysarvoja kahden vuoden välein 1 päivästä tammikuuta ... alkaen siltä osin kuin tarkistukset ovat välttämättömiä sen varmistamiseksi, että *Uruguay*n sopimuksessa määrättyjä, erityisnosto-oikeuksina ilmaistuja kynnysarvoja noudatetaan.

Kyseisten kynnysarvojen laskeminen perustuu euron erityisnosto-oikeuksina ilmaistuun 1 päivänä tammikuuta voimaan tulevaa tarkistusta edeltävän elokuun viimeisenä päivänä päättyvän 24 kuukauden jakson keskimääräiseen päivänkurssiin. Tällä tavoin tarkistettu kynnysarvo pyöristetään tarvittaessa alaspäin lähimpään kymmeneen tuhanteen euroon laskennan tuloksena saadusta luvusta.

2. Edellä 1 kohdassa säädetyn tarkistuksen yhteydessä komissio mukauttaa samalla 85 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä mukaisesti:

- a) 10 artiklan ensimmäisessä alakohdassa (tuetut hankinnat), 73 artiklassa (käyttöoikeussopimukset) ja 80 artiklan 1 kohdassa (käyttöoikeusurakan saajan tekemät hankintasopimukset) säädettyjä kynnysarvoja siten, että ne saatetaan julkisia rakennusurakoita koskeviin sopimuksiin sovellettavan tarkistetun kynnysarvon mukaisiksi;
- b) 10 artiklan toisessa alakohdassa (tuetut palvelut) ja 66 artiklan 1 kohdan a alakohdassa (keskushallinnon viranomaisten järjestämät suunnittelukilpailut) säädettyjä kynnysarvoja siten, että ne saatetaan liitteessä IV mainittujen hankintaviranomaisten tekemiin julkisia palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin sovellettavan tarkistetun kynnysarvon mukaisiksi;
- c) 66 artiklan 1 kohdan b alakohdassa (muiden hankintaviranomaisten kuin keskushallinnon viranomaisten järjestämät palveluhankintaa koskevat suunnittelukilpailut) säädettyjä kynnysarvoja siten, että ne saatetaan muiden kuin liitteessä IV mainittujen hankintaviranomaisten tekemiin julkisia palveluhankintoja koskeviin sopimuksiin sovellettavan tarkistetun kynnysarvon mukaisiksi.

3. Edellä 1 kohdan mukaisesti vahvistettujen kynnysarvojen vasta-arvoja niiden jäsenvaltioiden kansallisina valuuttoina, jotka eivät osallistu rahaliittoon, tarkistetaan periaatteessa joka toinen vuosi 1 päivästä tammikuuta 2002 lukien. Tämän vasta-arvon laskeminen perustuu kyseisten valuuttojen 1 päivänä tammikuuta voimaan tulevaa tarkistusta edeltävän elokuun viimeisenä päivänä päättyvän 24 kuukauden jakson keskimääräiseen euroina ilmaistavaan päivänkurssiin.

4. Komissio julkaisee 1 kohdassa tarkoitettua tarkistettua kynnysarvot ja niiden 3 kohdassa tarkoitettua vasta-arvon kansallisina valuuttoina Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä tarkistusta seuraavan marraskuun alussa.

87 artikla

Muutokset

1. Komissio voi muuttaa 85 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä **noudattaen**:
  - a) **luetteloja** liitteessä III tarkoitetuista julkisoikeudellisista laitoksista tai niiden ryhmistä, jos muutokset näyttävät tarpeellisilta erityisesti jäsenvaltioiden ilmoitusten perusteella;
  - b) luetteloja liitteessä IV tarkoitetuista keskushallinnon viranomaisista niiden mukautusten mukaan, jotka osoittautuvat tarpeellisiksi Maailman kauppajärjestön puiteissa tehtyjen sopimusten **seurauksena**.

Torstai 17. tammikuuta 2002

2. Komissio tarkastelee 85 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti tämän direktiivin soveltamista julkisiin palveluhankintoihin ja arvioi erityisesti mahdollisuuksia sen täysimittaiseksi soveltamiseksi liitteessä I B lueteltuihin palveluhankintoihin sekä omilla resursseilla toteutettujen palvelujen vaikutuksia tämän alan markkinoiden todelliseen avautumiseen. Tarvittaessa komissio tekee tarpeelliset ehdotukset tämän direktiivin muuttamiseksi vastaavasti.

88 artikla

Täytäntöönpano

Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2002. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä viittaus, kun ne virallisesti jalkaistetaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

89 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivit 92/50/ETY, 93/36/ETY ja 93/37/ETY 88 artiklassa säädetyistä päivästä alkaen, sanotun kuitenkin rajoittamatta liitteessä XII olevia kansallisen lainsäädännön osaksi saattamisen määräaikoja.

Viittauksia kumottuihin direktiiveihin pidetään viittauksina tähän direktiiviin, ja ne luetaan liitteessä XIII olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

90 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

91 artikla

Valvontamekanismit

Jäsenvaltioilta edellytetään, että ne ottavat käyttöön avoimet mekanismit, joilla varmistetaan, että niiden lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella toimivat hankintaviranomaiset panevat tämän direktiivin täytäntöön.

Näihin mekanismeihin voi kuulua mm. riippumattoman julkisen hankintaviraston perustaminen, jolla on valta valvoa hankintasopimusten tekoa, varmistaa, että kaikki hankintasopimuksen myöntämiseen liittyvät vaiheet suoritetaan asianmukaisesti ja puuttua tarvittaessa asiaan, jos tämän direktiivin säädöksissä edellytetyjä menetelmiä ei noudateta. Riippumattomalle virastolle pitää antaa valta panna direktiivi täytäntöön mm. kumoamalla hankintasopimuksen myöntäminen tai käynnistää hankintasopimusprosessi uudelleen. Tähän toimivaltaan pitää liittyä riippumaton valitusmenettely, joka on avoin hankintaviranomaisille ja mahdollisille tavarantoimittajille, ja se ei saa estää hankintasopimusten osapuolten oikeutta ryhtyä oikeustoimiin.

92 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty ... ssa/ssä ... kuuta ....

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja